

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

J E L E N T É S

a 2009. június 7-én megtartott Európai Parlament tagjai
választásának lebonyolításához felhasznált pénzeszközök
elszámolásának ellenőrzéséről

1005

2010. június

3. Önkormányzati és Területi Ellenőrzési Igazgatóság

3.3. Átfogó Ellenőrzési Főcsoport

Iktatószám: V-3001-39/2010.

Témaszám: 968

Vizsgálat-azonosító szám: V0512

Az ellenőrzést felügyelte:

Dr. Lóránt Zoltán

főigazgató

Az ellenőrzés végrehajtásáért felelős:

Dr. Sepsey Tamás

főigazgató helyettes

Az ellenőrzést vezette:

Borbély Zsuzsanna

osztályvezető főtanácsos

A számvevői jelentések feldolgozásában és a jelentés összeállításában közreműködtek:

Dér Géza

számvevő tanácsos

Klinga László

számvevő tanácsos

Az ellenőrzést végezték:

Dér Géza

számvevő tanácsos

Kéri Péter

számvevő tanácsos

Lakatos József

számvevő

Szudi Ferencné

számvevő

Dr. Hegedüs György

főtanácsadó

Dr. Kiss Károly

tanácsadó

Preller Zsuzsanna

számvevő tanácsos

Dr. Vasváriné

dr. Rózsa Anikó

főtanácsadó

Humli Tamásné

számvevő tanácsos

Klinga László

számvevő tanácsos

Szilágyi Nándorné

számvevő

Vojcsekné Szabó

Ágnes

számvevő tanácsos

A témához kapcsolódó eddig készített számvevőszéki jelentések:

címe

sorszám

Jelentés az 1990. évi országgyűlési képviselő-választások előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos állami feladatok végrehajtására biztosított költségvetési pénzeszközök felhasználásának ellenőrzéséről (1991. évben elkészített jelentés)

V-38

Jelentés az 1994. évi országgyűlési, valamint a helyi és kisebbségi önkormányzati képviselő-választások lebonyolítására felhasznált

V-1023/94

pénzeszközök ellenőrzéséről (1995. évben elkészített jelentés)	
Jelentés az 1997. évi népszavazásra, továbbá az 1998. évi országgyűlési, valamint a helyi és kisebbségi önkormányzati képviselőválasztások lebonyolítására felhasznált pénzeszközök vizsgálatáról	9920
Jelentés a 2002. évi országgyűlési, valamint a helyi és kisebbségi önkormányzati képviselő-választásra felhasznált pénzeszközök ellenőrzéséről	0325
Jelentés a 2003. április 12-én megtartott országos népszavazás lebonyolításához felhasznált pénzeszközök elszámolásának ellenőrzéséről	0423
Jelentés a 2004. június 13-án megtartott, az Európai Parlament tagjai választás és a 2004. december 5-én megtartott országos ügydöntő népszavazás lebonyolításához felhasznált pénzeszközök elszámolásának ellenőrzéséről	0560
Jelentés a 2006. évi országgyűlési, valamint önkormányzati és nemzeti, etnikai kisebbségi képviselő-választások lebonyolításához felhasznált pénzeszközök ellenőrzéséről	0722
Jelentés a 2008. március 9-én megtartott országos ügydöntő népszavazás lebonyolításához felhasznált pénzeszközök elszámolásának ellenőrzéséről	0925

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	5
I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK	7
II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK	13
1. A választás pénzügyi előkészítése	13
1.1. A választás költségtervének elkészítése, az előirányzatok biztosítása	13
1.2. Az előirányzatok módosítása és átcsoportosítása	16
2. A választás pénzügyi lebonyolítása	17
2.1. A jóváhagyott előirányzatok rendelkezésre állása	17
2.2. A szabályozás és a nyilvántartás	18
2.3. A pénzeszközök felhasználásának jogszabályi megfelelése	19
2.4. A dologi kiadások	21
2.5. A személyi jellegű juttatások	23
2.6. A közbeszerzési eljárás keretébe tartozó beszerzések és szolgáltatás vásárlások lebonyolítása	26
2.7. Az informatikai feladatok tervezése és végrehajtása	27
3. A választási feladatokra felhasznált pénzeszközök elszámolása	28
4. A választásra biztosított előirányzatok felhasználásának és elszámolásának ellenőrzése	30
4.1. Az önkormányzati miniszter és a KEKKH elnöke ellenőrzési tevékenysége	30
4.2. A KüM, a HVI-k, a TVI-k és a RÁH-ok vezetői ellenőrzési tevékenysége	31
5. Az ÁSZ választással, népszavazással összefüggő előző vizsgálata során tett javaslatai végrehajtásának hasznosulása	32

MELLÉKLETEK

1. számú Az ellenőrzött szervezetek jegyzéke (1 oldal)
2. számú A 2004. és 2009. évi választások kiadásai kiemelt előirányzatonként (1 oldal)
3. számú A választás lebonyolításához kapcsolódó közbeszerzési eljárások (1 oldal)
4. számú Varga Zoltán önkormányzati miniszter úr észrevétele (2 oldal)
5. számú Dr. Navracsics Tibor miniszterelnök-helyettes úrnak írt válaszlévele (1 oldal)

-
6. számú Szabó Vilmos külügyminisztériumi államtitkár úr észrevétele (2 oldal)
7. számú Dr. Martonyi János külügyminiszter úrnak írt válaszlevél (1 oldal)

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

Törvények

Áht.	az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény
Kbt.	a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény
Számv. tv.	a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény
Ve. tv.	a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény
2009. évi költségvetési törvény	a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetéséről szóló 2008. évi CII. törvény

Rendeletek, utasítások

Ámr.	az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet
Ber.	a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 193/2003. (XI. 26.) Korm. rendelet
ÖM ₁ rendelet	a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvénynek az Európai Parlament tagjainak választásán történő végrehajtásáról szóló 6/2009. (II. 25.) ÖM rendelet
ÖM ₂ rendelet	az Európai Parlament tagjai 2009. évi választása költségeinek normatíváiról, tételeiről, elszámolási és belső ellenőrzési rendjéről szóló 7/2009. (II. 25.) ÖM rendelet
ÖM utasítás	a fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználási rendjéről szóló 4/2009. (II. 27.) ÖM utasítás

Szórövidítések

ÁSZ	Állami Számvevőszék
BMSK Zrt.	Beruházási, Műszaki-fejlesztési, Sportüzemeltetési és Közbeszerzési Zártkörű Részvénytársaság
HVI	Helyi Választási Iroda
IVSZR	Integrált Választási Szolgáltató Rendszer
KüM	Külügyminisztérium
KüVI	Külképviseleti Választási Iroda
KEKKH	Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala
MÁK	Magyar Államkincstár
MEH	Miniszterelnöki Hivatal
megállapodás ₁	az ÖM, a MEH és a KEKKH 2009. február 13-án kötött megállapodása
megállapodás ₂	az ÖM és a KüM 2009. május 11-én kötött megállapodása
megállapodás ₃	a MEH, a KEKKH és a KüM 2009. május 25-én kötött megállapodása
OEVI	Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Iroda
OEVK	Országgyűlési Egyéni Választókerület
OVI	Országos Választási Iroda
ÖM	Önkormányzati Minisztérium
RÁH	Regionális Államigazgatási Hivatal

SzSzB	Szavazatszámoló Bizottság
TVB	Területi Választási Bizottság
TVI	Területi Választási Iroda
választás	a 2009. június 7-én megtartott Európai Parlament tagjai választása
választási szervek	HVI-k és TVI-k
VPIR	Választási Pénzügyi Információs Rendszer
2004. évi EP választás	a 2004. június 13-án megtartott Európai Parlament tagjai választása

JELENTÉS

a 2009. június 7-én megtartott Európai Parlament tagjai választásának lebonyolításához felhasznált pénzeszközök elszámolásának ellenőrzéséről

BEVEZETÉS

A Magyar Köztársaság 2004. május 1-től tagja az Európai Uniónak. Első ízben 2004. június 13-án választottak Magyarország választópolgárai képviselőket – kiknek választása öt évenként történik – az Európai Parlamentbe. A köztársasági elnök 2009. március 26-án az Európai Parlament tagjainak választását 2009. június 7-ére tűzte ki. Az Országgyűlés a választás lebonyolítására a 2009. évi költségvetésben 4100 millió Ft-ot hagyott jóvá az Önkormányzati Minisztérium fejezeti kezelésű előirányzatai között. Az önkormányzati miniszter a választás lebonyolításához kapcsolódóan kiadta az Európai Parlament tagjai 2009. évi választása költségeinek normatíváiról, tételeiről, elszámolási és belső ellenőrzési rendjéről szóló 7/2009. (II. 25.) ÖM rendeletet. A választásra jogosult 8 046 086 fő közül 2 921 779 fő jelent meg a választáson, ami 36,31%-os részvételi arányt jelentett. Belföldön 2 918 406 fő, külföldön 3373 fő szavazott.

Az ellenőrzés célja annak megállapítása volt, hogy az Önkormányzati Minisztériumban, a Külügyminisztériumban, a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalában, a regionális államigazgatási hivatalokban, valamint a helyi önkormányzatoknál az Európai Parlament tagjainak választásával kapcsolatos feladatok ellátása során:

- az Önkormányzati Minisztérium teljesítette-e az ÖM₂ rendeletben meghatározott feladatait;
- a feladat- és költségtervek az ÖM₂ rendeletben meghatározottak figyelembevételével és a választási feladatok számbavétele alapján készültek-e;
- a pénzeszközöket a célnak és a jogszabályi előírásoknak megfelelően használták-e fel;
- a pénzügyi elszámolásokat határidőben, az ÖM₂ rendeletben meghatározott módon teljesítették-e, és gondoskodtak-e az elszámolások ellenőrzéséről;
- megfelelően hasznosultak-e a – 2004. évtől elvégzett – választással, népszavazással kapcsolatos számvevőszéki ellenőrzések megállapításai és javaslati.

A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 5. § felhatalmazása, valamint az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény 2. § (1) és (3) bekezdéseiben foglaltak alapján ellenőriztük a választással összefüggő pénzeszközök felhasználását.

Helyszíni ellenőrzést folytattunk az ÖM-ben, a KEKKH-ban, a KüM-ben, és négy RÁH-ban, három megyei, valamint 21 települési önkormányzatnál. (A vizsgált szervezetek felsorolását az 1. számú melléklet tartalmazza.)

A jelentést az ÁSZ-ról szóló 1989. évi XXXVIII. törvény 25. § (1) bekezdése alapján egyeztetésre megküldtük az önkormányzati miniszter és a külügyminiszter részére. A kapott észrevételeket, valamint az arra adott válaszokat a jelentés 4-7. számú mellékletei tartalmazzák.

I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

A választási feladatok lebonyolításához szükséges pénzügyi fedezet megállapításához az OVI vezetője és a KEKKH elnöke 2008. októberben előzetes számításokat készített, ennek alapján az Országgyűlés a 2009. évi költségvetési törvényben 4100 millió Ft előirányzatot hagyott jóvá az ÖM fejezetében, melynek felhasználásáról az önkormányzati miniszter az ÖM utasításban rendelkezett. A választás feladataira az előirányzat felhasználása érdekében – megállapodások alapján – a MEH fejezeten belül a KEKKH-hoz 3951 millió Ft, a KüM-höz 86 millió Ft, az ÖM fejezeten belül 63 millió Ft előirányzat került átcsoportosításra. Az önkormányzati miniszter a választás lebonyolításához kapcsolódóan kiadta az ÖM₂ rendeletet, amelyben a tervezés, az elszámolás és az ellenőrzés rendjét szabályozta. A KEKKH a választás **pénzügyi tervét** részletesen kidolgozta, a tervezett kiadás a 2004. évi EP választás tervezett kiadásainál 5,8%-kal alacsonyabb volt. A csökkenést a külképviseleti szavazás közel háromnegyedes, illetve a központi kiadások egyharmados csökkenésének és a helyi kiadások több mint egyharmados növekedésének együttes hatása okozta.

A KüM a választás külképviseleti feladatainak végrehajtásához az ÖM₂ rendeletben előírtaknak megfelelően pénzügyi feladattervet készített, feladatonkénti bontásban KüVI-nként részletezve. A választási szervek és a RÁH-ok a pénzügyi terv készítési kötelezettségüknek eleget tettek, az előírás betartása a 2004. évi EP választáshoz viszonyítva javult, mivel akkor a HVI-k közel egyötöde nem tett eleget az előírtaknak. Általános hiányosság volt, hogy a választási szervek és a RÁH-ok a kiadásokat csak kiemelt előirányzat bontásban mutatták ki, azon belül a feladatonkénti részletezés – azaz a feladatok számbavétele – elmaradt. A pénzügyi terv készítésekor az önkormányzatok saját forrás igénybevételével nem számoltak, ezzel ellentétben a RÁH-ok háromnegyede illet tervezett, amelynek forrásául a választói névjegyzék elkészítésének díjából származó bevétel szolgált.

A választással kapcsolatos előirányzatok a KEKKH-nál 2009. márciusban kerültek megnyitásra, amelyeket megfelelően nyilvántartottak, a **módosításokat, átcsoportosításokat** szabályszerűen végrehajtották. A jóváhagyott előirányzatokat négy alkalommal módosították, melyekből az OEVK személyi kiadás növelésével kapcsolatos előirányzat-átcsoportosítás nem volt megalapozott, mivel az OEVK személyi kiadás növelése nem kapcsolódott többletfeladathoz. A KEKKH választási feladatok ellátásával kapcsolatos finanszírozását május hónaptól nyolc egyenlő részletben ütemezték annak ellenére, hogy a kiadások forrásigénye április hónaptól folyamatosan jelentkezett. A KEKKH a támogatók választási szervek részére történő továbbutalását – forrás hiányában – támogatás-előrehozás biztosításával tudta teljesíteni. A KüM részére a megállapodás₃ alapján történt egyszeri előirányzat-átcsoportosítás 2009. májusban teljesült, ami nem volt megalapozott, mivel a KüM választási feladatokhoz biztosított eredeti előirányzatának a maradványa 23 millió Ft volt, amit az átcsoportosított 20 millió Ft tovább növelt.

Az önkormányzatok a választás pénzügyi megvalósításához szükséges előirányzat-módosításokat az előirányzat felhasználását megelőzően az Áht. előírásával ellentétben nem hajtották végre, így fizetési kötelezettséget jóváhagyott kiadási előirányzat nélkül vállaltak. A települési önkormányzatok 95,2%-a, a megyei önkormányzatok kétharmada a választásra biztosított központi normatív támogatás átvétele miatt indokolt előirányzat-módosítást az Ámr-ben előírtakkal ellentétben a jóváírást követő negyedévben nem végezte el. A TVI-k a választás pénzügyi fedezetének HVI-ket és OEVI-ket megillető részét az ÖM₂ rendeletben meghatározott napig átutalták az érintettek részére. A normatíva előleg rendelkezésre állását megelőzően a települési önkormányzatok és a megyei önkormányzatok egyharmada előlegezett meg a választással összefüggő kiadást, ami a költségvetési gazdálkodásban likviditási gondokat nem okozott.

A választás pénzeszközei feletti **gazdálkodási és ellenőrzési jogköröket** a KEKKH elnöke az ÖM₂ rendeletben előírtaknak megfelelően szabályozta. A választás feladatainak gazdasági eseményeit – az előírásoknak megfelelően – elkülönítetten tartották nyilván. A külügyminiszter az ÖM₂ rendeletben előírtak figyelembevételével utasításban szabályozta a választás gazdálkodási és ellenőrzési jogköreinek gyakorlási rendjét. A KüM-ben eleget tettek az elkülönített nyilvántartási kötelezettségnek, választással kapcsolatban csak olyan kiadást számoltak el, amelyre a megállapodás_{2,3}-ban fedezetet biztosítottak. A jegyzők közel egyötöde az ÖM₂ rendelet előírásától eltérően nem szabályozta a választás pénzeszközei feletti gazdálkodási és ellenjegyzési jogkörök gyakorlásának rendjét, így a 2004. évi EP választáshoz viszonyítva nem tapasztalható javulás, mivel akkor a jegyzők ugyanilyen arányban nem gondoskodtak az előírt szabályozásról. Az Ámr-ben előírtak ellenére a jegyzők közel egyötöde az érvényesítő személyét nem jelölte ki, illetve a szakmai teljesítés igazolás módját a gazdálkodással összefüggő szabályzatokban nem határozta meg. A megyei önkormányzatok és a RÁH-ok mindegyike, a települési önkormányzatok 90%-a a választással összefüggésben a központi támogatásból fedezett kiadások könyvelésekor a kijelölt szakfeladatot alkalmazta. A megyei önkormányzatok egyharmada és a települési önkormányzatok 10%-a nem tett eleget az ÖM₂ rendeletben előírtaknak és a kijelölt szakfeladaton a saját forrásból teljesített kiadásokat nem jelenítette meg. A választáshoz nem kapcsolódó kiadást egy települési önkormányzatnál 144 ezer Ft összegben kis értékű tárgyi eszköz beszerzésre és egy RÁH-nál 4394 ezer Ft összegben személyi juttatásokra és járulékaira számoltak el. A választással összefüggő gazdasági eseményeket magukba foglaló számviteli bizonylatok fele a kötelezettségvállalás és annak ellenjegyzésének, közel fele a szakmai teljesítésigazolás és az érvényesítés, több mint egyötöde az utalványozás, továbbá kétharmada az utalványozás ellenjegyzésének elmaradása miatt nem felelt meg az Ámr-ben előírtaknak.

A választással kapcsolatos **dologi kiadások** 546 millió Ft-os előirányzata 422 millió Ft-ra (77%-ra) teljesült, amelynek meghatározó tételei a szavazólapok előállításának ráfordításai, a KEKKH által elszámolt általános költségek és a szállítási költségek voltak. A megtakarításokat a nyomdai kiadások esetében a takarékosági döntések eredményezték. A választás lebonyolításával kapcsolatban a KEKKH működési kiadásai között merültek fel általános költségek, amelyeket az önköltség-számítási szabályzat előírása alapján osztottak meg és számoltak el. A KüM a dologi kiadások előirányzatának mindössze 53,4%-át

használta fel az informatikai eszközök és kellékanyagok beszerzése, a külképviseleti általános költségek és az utazási költségek túltervezése miatt. A dologi normatívák személyi jellegű juttatásokra történő átcsoportosításának lehetőségével az ellenőrzött községi, nagyközségi önkormányzatok kétharmada, a városi önkormányzatok 83,3%-a, a megyei önkormányzatok mindegyike élt. A RÁH-ok az átcsoportosítás lehetőségével nem éltek. A 2004. évi EP választáskor kisebb arányban – 46,4%-ban – éltek az önkormányzatok a dologi normatívák személyi jellegű kifizetésekre történő átcsoportosításával, a személyi kiadások növekedése és az átcsoportosítás arányai azt igazolják, hogy a dologi normatívák összegei a felmerülő tényleges kiadások fedezetén túlmenően alapot adtak a személyi juttatások és ezzel párhuzamosan a munkaadókat terhelő járulékok normatívában szereplő tételeinek kiegészítésére.

Az ÖM₂ rendeletben meghatározott tételek és normatívák nem tartalmaztak – a dologi kiadások előirányzatain belül – **reprezentációs kiadásokkal**, élelmezéssel, étkeztetéssel összefüggő tételeket. A választási feladat végrehajtása során az ellenőrzött HVI-k 95,2%-a, a TVI-k mindegyike, a RÁH-ok fele teljesített ilyen jellegű kiadást. Az élelmezéssel kapcsolatos kifizetések más normatíva jogcím terhére történtek, azok indokoltak voltak, a választási feladat ellátásához kapcsolódtak. A teljesített dologi kiadásoknak a választási szervek 8,2% és 80,5% közötti, a RÁH-ok 3,2%-13,2% közötti részét használták fel reprezentációval, élelmezéssel, étkeztetéssel összefüggő kiadásra. A választás napján és azt megelőzően felmerülő általános költséget a HVI-k közel fele, a TVI-k egyharmada nem számolt el annak ellenére, hogy az ÖM₂ rendeletben erre a célra a forrás biztosított volt.

Az ÖM, az OVI vezetője és a KEKKH elnöke az ÖM₂ rendeletben előírtaknak megfelelően eleget tett az előkészítéshez, szervezéshez, lebonyolításhoz kapcsolódó **feladatellátási** kötelezettségnek, mivel teljesítette a választópolgárok tájékoztatását, a választási adatkezelést, a technikai feltételek megteremtését, továbbá az elszámolási és az ellenőrzési kötelezettség végrehajtását. A KüM a megállapodás_{2,3}-ban és a KüM utasításban foglaltaknak megfelelően gondoskodott a választás lebonyolításáról. A HVI-k 95,0%-a igényelte a választói névjegyzék készítését a RÁH-tól, azonban a feladatellátásra szerződést egy esetben sem kötöttek.

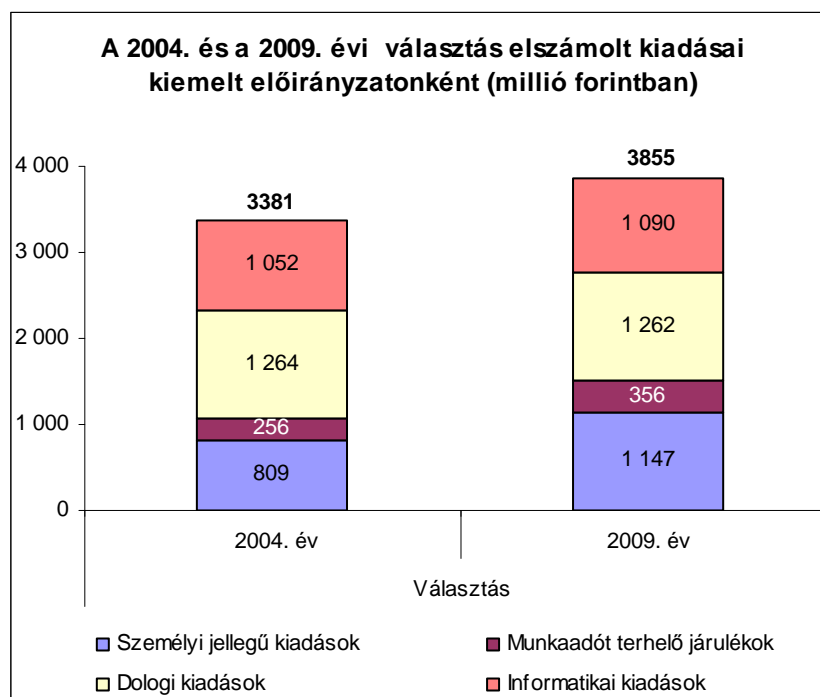
Az ÖM₂ rendeletben előírtaknak megfelelően az OVI vezetője által céljuttalomra felterjesztett lista az érintettek nevét, feladatait és a javasolt céljuttatás összegét tartalmazta, amit az önkormányzati miniszter jóváhagyott. A választáshoz kapcsolódóan az OVI 48 tagja (ÖM 26 fő, KEKKH 20 fő, KüM két fő) részére adott **személyi juttatás** kifizetésének átlaga 521 ezer Ft/fő, a legkisebb összeg 200 ezer Ft, a legnagyobb összeg 2610 ezer Ft volt. Az OVI vezetője, a helyettese és a 900 ezer Ft feletti juttatásban részesülő két fő céljuttalma összegének meghatározásánál nem vették figyelembe, hogy a választási feladatok a kitűzött célfeladatok ellátása mellett munkaköri feladatukat is képezték. A KEKKH a választást követően 200 fő részére 7,7 millió Ft összegű személyi juttatást fizetett ki, a kifizetések átlaga 38 581 Ft/fő, a legkisebb összeg 10 000 Ft, a legmagasabb 200 000 Ft volt. A KüM a normatíva terhére történt kifizetések esetében betartotta az ÖM₂ rendelet személyi juttatásokra vonatkozó előírását. A választási feladat végrehajtásához a személyi jellegű juttatások tekintetében legalább az ÖM₂ rendeletben megállapított és részletezett normatívákat kellett biztosíta-

ni, ettől eltérően három HVI és egy TVI vezető az adott feladat ellátásához kapcsolódó normatívában meghatározott díjazást az érintettek részére nem fizette ki teljes összegben, a szabálytalanságot az utóellenőrzés sem tárta fel. A központi normatívákban meghatározott személyi jellegű juttatásokat saját forrásból két HVI és egy TVI egészítette ki, melynek mértéke a 2004. évi EP választáshoz viszonyítva csökkent.

A KEKKH a választáshoz kapcsolódóan összesen kilenc **közbeszerzési eljárást** folytatott le. A beszerzések becsült értékére tekintettel közösségi eljárásrendben négy keret-megállapodásos eljárást, illetve három hirdetmény közzététele nélkül induló tárgyalásos eljárást hivatalos közbeszerzési tanácsadói megbízással bonyolítottak le. Két esetben központosított közbeszerzést alkalmaztak. A közbeszerzési értékhatárt meghaladó szerződést nem kötöttek közbeszerzési eljárás mellőzésével. A keret-megállapodásokat, valamint a vállalkozási szerződéseket az ajánlatokkal összhangban kötötték meg, a keret-megállapodások a Kbt-ben előírtaknak megfeleltek. A vállalkozási szerződésekben a teljesítés elfogadásának rendjét, a szerződést biztosító mellékkötelezettségeket meghatározták. A választáshoz kapcsolódó közbeszerzések szerződés szerinti összesített értéke 1611 millió Ft volt.

A választással kapcsolatos informatikai rendszerek tervezése a korábbi feladatok megoldásánál szerzett tapasztalatokra épült. A választás informatikai rendszere megfelelően működött, nem merült fel olyan probléma, amely feldolgozási fennakadást, tájékoztatási zavart, vagy összesítési hibát okozott volna. Az informatikai rendszerek költségeinek tervezésénél az önkormányzati miniszter az ÖM₁ rendeletben rögzítette, hogy a választás lebonyolításához az IVSZR-t kell alkalmazni, ezért új rendszerelemek fejlesztésére volt szükség. A választáshoz tervezett **informatikai kiadási** előirányzat kialakításakor figyelembe vették a rendelkezésre álló és felhasználásra alkalmas eszközök kapacitásait. A tervezett kiadás a 2004. évi EP választáshoz viszonyítva 6%-kal nőtt, ezen belül csökkent az alkalmazásfejlesztés és nőtt az informatikai eszközbeszerzés, az informatikai szolgáltatások, valamint a projektmenedzsment és a minőségbiztosítás kiadása. A választásra tervezett és teljesített informatikai kiadások adatai alapján a megtakarítás 3%-os mértékű volt.

A HVI-k vezetői az ÖM₂ rendeletben meghatározott feladat-típusú **elszámolást** elkészítették és átadták a TVI-k részére. A TVI-k vezetői az elszámolást és az összesítő elszámolást, valamint a KüM, RÁH-ok és az ÖM az elszámolást határidőn belül elkészítették és megküldték a KEKKH elnöke részére, aki az összesítő elszámolást határidőn belül felterjesztette az OVI vezetője útján az önkormányzati miniszter részére. Az önkormányzati miniszter az elszámolásokat elfogadta. A választás lebonyolítására biztosított 4100 millió Ft eredeti előirányzat összege nem változott, az elszámolás alapján a teljesített kiadás 3855 millió Ft, a maradvány 245 millió Ft volt.

A választáson belföldön 2 918 406 fő, a külképviseleteken 3373 fő vett részt. Az elszámolt kiadások és a megjelentek száma alapján az egy főre jutó kiadás belföldön 1299 Ft, külföldön 18 678 Ft volt.

Az ÖM₂ rendeletben előírt **pénzügyi ellenőrzést** az önkormányzati miniszter által jóváhagyott 2010. évi ellenőrzési tervben ütemezték, a kiadott vizsgálati program alapján hat vizsgálati helyszínen terveztek ellenőrzést, melynek eredményéről 2010. március 19-ig nem készült el a jelentés. A KEKKH módosított 2009. évi ellenőrzési tervében a választáshoz kapcsolódó pénzügyi ellenőrzés szerepelt, ami a választás pénzügyi elszámolásaira, valamint az azokhoz kapcsolódó számviteli nyilvántartásokra terjedt ki. A KüM eleget tett az ÖM₂ rendeletben, valamint a megállapodás_{2,3}-ban előírt belső ellenőrzési kötelezettségének. A HVI-k vezetői az ÖM₂ rendeletben előírtak szerint a választás pénzügyi kiadásainak elszámolását és utóellenőrzését a választási iroda egy tagjának adott megbízás útján voltak kötelesek elvégezni, amit egy HVI nem hajtott végre.

A 2008. március 9-én megtartott országos ügydöntő népszavazás lebonyolításához felhasznált pénzeszközök elszámolásának ellenőrzéséről készített, a 2009. évben átadott **ÁSZ jelentés** az önkormányzati miniszter részére öt javaslatot, a pénzügyminiszternek és az önkormányzati miniszternek egy közös javaslatot, továbbá a külügyminiszternek két javaslatot tartalmazott. Az önkormányzati miniszter részére tett öt javaslat hasznosítása érdekében intézkedési tervet készítettek. A javaslatok közül egy részben hasznosult. Az intézkedési tervben a választás pénzügyi lebonyolításának ellenőrzése kezdetére az önkormányzati miniszter 2009. III. negyedévet jelölte meg, ennek ellenére az ellenőrzési programot 2009. november 27-én készítették el. A további négy javaslat, illetve a pénzügyminiszternek, és az önkormányzati miniszternek tett egy közös javaslat – az előző számvevőszéki jelentés 2009. augusztusi átadása miatt – a 2010. évi országgyűlési képviselő választások előkészítése, illetve lebonyolítása során

hasznosítható. A külügyminiszternek tett két javaslatból egy hasznosult, mivel a szavazáshoz kapcsolódóan csak olyan kiadásokat számoltak el, amelyekre a fedezetet megállapodásokban, illetve normatívákban biztosították. Egy javaslat nem hasznosult, mert a 2009. évi KüM utasítás az előző szabályozással azonosan a szavazástechnikai anyagok kizárólag futárküldeményként való szállítást írta elő, ezzel szemben gyorspostai szolgáltatást vettek igénybe.

A helyszíni ellenőrzés megállapításainak hasznosítása mellett **javasoljuk**:

az önkormányzati miniszternek

1. gondoskodjon arról, hogy a választáshoz kapcsolódóan többlet előirányzatot meghatározott többletfeladatra biztosítsanak;
2. gondoskodjon, hogy a normatívában meghatározott személyi jellegű juttatások kifizetését ellenőrizték annak érdekében, hogy a feladatot ellátók részére a meghatározott díjazás kifizetésre kerüljön;
3. gondoskodjon arról, hogy a választási feladat ellátásához a céljuttalom összege a tényleges többletmunka alapján kerüljön meghatározásra;

a külügyminiszternek

1. biztosítsa a pénzügyi terv készítése során a dologi kiadások megalapozott, takarékos tervezését;
2. gondoskodjon az ÁSZ korábbi javaslatának megfelelően a KüM utasítás előírásának betartásáról a szavazástechnikai anyagok szállítására vonatkozóan.

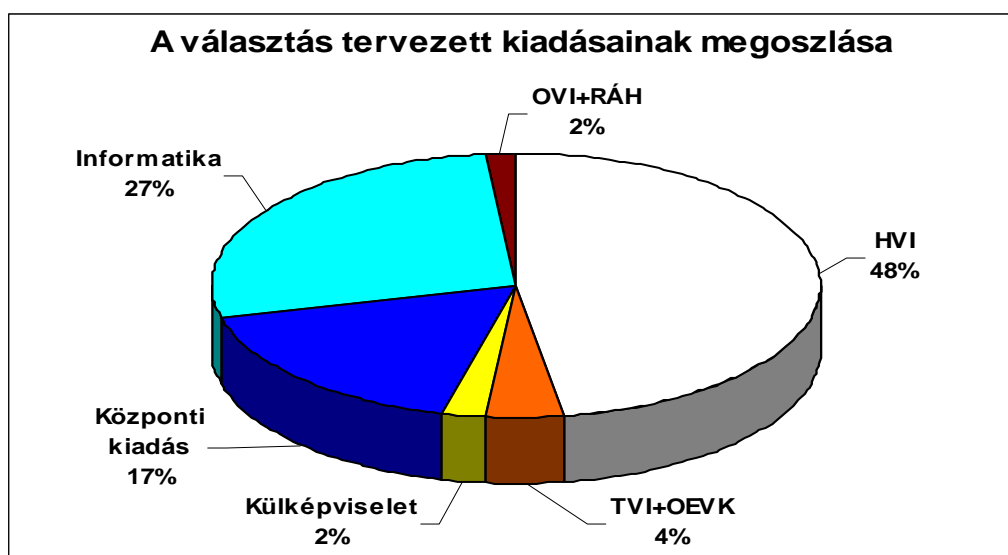
II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. A VÁLASZTÁS PÉNZÜGYI ELŐKÉSZÍTÉSE

1.1. A választás költségtervének elkészítése, az előirányzatok biztosítása

A választási feladatok lebonyolításához szükséges pénzügyi fedezet megállapításához az OVI vezetője és a KEKKH elnöke 2008. októberben előzetes számításokat készített. Az önkormányzati miniszter által jóváhagyott feladatsoros költségterv **4100 millió Ft összköltséget** tartalmazott, a fedezetét a 2009. évi költségvetési törvény **XI. ÖM fejezetében biztosította az Országgyűlés**. Az önkormányzati miniszter az ÖM utasításában¹ rendelkezett a fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználásának rendjéről.

Az ÖM és a MEH a 2009. február 13-án megkötött megállapodás¹-ben rögzítette, hogy a választás – KEKKH által teljesítendő – feladataira egyszeri jelleggel 3951 millió Ft (3584 millió Ft működési célú és 367 millió Ft felhalmozási célú) költségvetési előirányzat átcsoportosítást hajtanak végre a X. Miniszterelnökség fejezet KEKKH cím kiemelt előirányzatai javára. A XI. ÖM fejezet költségvetésében került átcsoportosításra 149 millió Ft működési célú kiadás, amely az ÖM (33 millió Ft), a RÁH-ok (30 millió Ft) és a KüM (86 millió Ft) működési célú kiadási előirányzataiból tevődött össze.

¹ A fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználási rendjéről szóló 4/2009. (II. 27.) ÖM utasítás.

Az önkormányzati miniszter a választás lebonyolításához kapcsolódóan kiadta az ÖM₂ rendeletet², amelyben a tervezés, az elszámolás és az ellenőrzés rendjét szabályozta. A választás pénzügyi terve összességében 5,8%-kal volt alacsonyabb a 2004. évinél, annak ellenére, hogy a választási szervek részére tervezett kiadás 34,3% növekedést képviselt, ezen kiadások emelkedését a 2004. évi EP választás óta a személyi és dologi normatívák növekedése eredményezte.

Az ÖM₂ rendeletben rögzített dologi normatívák tételei változó mértékben (14-168%-kal), a szavazókörre vetítve a normatívák 500-5800 Ft közötti összegekkel emelkedtek, a személyi juttatások normatívái az SzSzB tagokra és a jegyzőkönyvvezetőkre vonatkozóan (50%-kal) 5000 Ft/fő összeggel emelkedtek. A TVB tagok díja (140%-kal) 17 500 Ft/fő, a TVI tagjainak díja (400%-kal) 40 000 Ft/fő, a TVI vezető helyetteseinek díja (275%-kal) 110 000 Ft/fő, a TVI vezető díja (50%-kal) 100 000 Ft/fő összeggel emelkedett. Az OEVK dologi kiadásai 10 millió Ft, a személyi juttatás és járulécai 14 millió Ft összeggel csökkentek. Az OEVK és a TVI normatíva összegének a tervezés során 0,5%-os volt a változása.

A külképviseleti választáshoz kapcsolódó feladatok kiadásait (71%-kal) 214 millió Ft-tal alacsonyabb összeggel tervezték a 2004. évi választás kiadásainál, ez a csökkenés az utazási költségeknél (67 millió Ft), oktatási kiadásoknál (40 millió Ft), szállás költségeknél (43 millió Ft), a tartaléknál (50 millió Ft) és a személyi juttatásnál (14 millió Ft) jelentkezett.

A központi szintű feladatok kiadásainak (38%-kal) 451 millió Ft-tal alacsonyabb összeggel tervezett összegét az OVI működési kiadásainak 44 millió Ft, a pártsemleges kampány 175 millió Ft, a szavazólapok, nyomtatványok 207 millió Ft, képzés 25 millió Ft, kiadványok, fordítások 88 millió Ft csökkenése és a KEKKH általános költségeinek 82 millió Ft, valamint a személyi kiadás hat millió Ft növekedése határozta meg. Az informatikai kiadások a 2004. évi EP választás adataihoz viszonyítva 6%-kal magasabb összeggel kerültek tervezésre, a növekedés az informatikai eszközök 69 millió Ft, az informatikai szolgáltatások 84 millió Ft, a projektmenedzsment 39 millió Ft növekedéséből és az alkalmazás fejlesztés 128 millió Ft csökkenéséből adódott.

A **KüM** a választás külképviseleti feladatainak végrehajtásához az ÖM₂ rendelet 1. § (4) bekezdése alapján 2009. április 28-án **pénzügyi feladattervet készített**. A pénzügyi tervet feladatonkénti bontásban a KüM Központi Igazgatósa KüVI-ként részletezve³, valamint összesítve készítette el, amelyben a kiadások tervezett összege 106,3 millió Ft volt.

A választás pénzügyi tervezési feladatának az ellenőrzött választási szervek és RÁH-ok az ÖM₂ rendelet 1. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározottaknak megfelelően eleget tettek, figyelembe véve az ÖM₂ rendelet 1. számú mellékletében rögzített költségnormatívák összegét. Általános hiányosság volt a pénzügyi tervekben, hogy a kiadásokat csak kiemelt előirányzat – személyi juttatások, munkaadókat terhelő járulékok, dologi kiadások – bontásban mutatták ki, azon belül a feladatonkénti részletezés elmaradt. A választáshoz kapcsolódó

² Az Európai Parlament tagjai 2009. évi választása költségeinek normatíváiról, tételeiről, elszámolási és belső ellenőrzési rendjéről szóló 7/2009. (II. 25.) ÖM rendelet.

³ A pénzügyi feladatterv 101 KüVI tervezett kiadásait tartalmazta.

pénzügyi tervekben a kiadásokat a HVI-k 38%-a, a TVI-k egyharmada, a RÁH-ok fele nem részletezte feladatonként.

Az önkormányzatok a pénzügyi tervekben **a választás lebonyolításához saját forrás igénybevételt nem terveztek**, ezzel ellentétben a RÁH-ok háromnegyede tervezett, melynek forrásául a választói névjegyzék elkészítésének díjából származó bevétel szolgált.

A választási feladatok ellátáshoz kapcsolódóan az Észak-magyarországi RÁH Salgótarjáni Kirendeltsége 2559 ezer Ft, a Közép-dunántúli RÁH Veszprémi Kirendeltsége 4458 ezer Ft, a Dél-dunántúli RÁH Kaposvári Kirendeltsége 161 ezer Ft összegben tervezett a választással összefüggésben keletkező saját forrás igénybevételt.

Az ÖM és a MEH fejezet, továbbá a KEKKH képviselői az ÖM₂ rendelet 3. §-ában előírtak alapján 2009. február 13-án három oldalú megállapodásban (megállapodás₁) rögzítették a fejezetek közötti előirányzat átcsoportosítást a KEKKH részére, amelyben meghatározták a kiemelt előirányzat csoportokat és a biztosított forrás felhasználására vonatkozó előírásokat, valamint az elkülönített nyilvántartási kötelezettséget. A megállapodás₁-ban az ÖM a KEKKH elnökét bízta meg, hogy a választásra biztosított 4100 millió Ft támogatás felhasználásáról összesített elszámolást készítsen az önkormányzati miniszter részére. Az ÖM közjogi és koordinációs szakállamtitkára⁴ és a KüM államtitkára 2009. május 11-én megkötötte az ÖM₂ rendelet 1. § (3) bekezdésében meghatározott megállapodás₂-t a külképviseleti szavazás pénzügyi lebonyolítása, elszámolása és ellenőrzése rendjéről. **A megállapodás₂ magába foglalta** az ÖM források biztosításával kapcsolatos kötelezettségét, **a KüM feladatait** a választás lebonyolítása, számviteli nyilvántartása és elszámolása vonatkozásában.

A választás feladataira a 3951 millió Ft előirányzatot a megállapodás₁ alapján az **ÖM fejezet 2009. évi előirányzatából biztosították**, amellyel a KEKKH 2009. évi költségvetését 2009. március 4-én módosították. A költségvetési előirányzatok módosításáról – kiemelt előirányzatonként – a MEH jóváhagyása szerint gondoskodtak, külön analitikus nyilvántartást készítettek az önkormányzati miniszter által jóváhagyott pénzügyi terv részletezettségének megfelelően.

Az ÖM a költségvetési fejezetében rendelkezésre álló összegből a KEKKH-t megillető 3951 millió Ft előirányzatot az ÖM₂ rendelet 3. §. és 4. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően 2009. március 25-én átcsoportosította a MEH⁵ fejezetben belül a KEKKH, a KüM-ot megillető 86 millió Ft előirányzatot 2009. május 21-én a KüM⁶ költségvetésébe, ezzel biztosítva az előirányzatok időben történő rendelkezésre állását. A RÁH-oknak 30 millió Ft előirányzatot 2009. április 9-

⁴ Az ÖM közjogi és koordinációs szakállamtitkárt az ÖM utasításban ruházta fel a miniszter kötelezettségvállalói jogosultsággal.

⁵ Az átcsoportosítás a Miniszterelnökség fejezet KEKKH kiemelt előirányzataira történt.

⁶ Az átcsoportosítás az 1. Külügyminisztérium cím, 1. Külügyminisztérium központi igazgatása alcímre történt.

én, a fejezeten belüli előirányzat átcsoportosítással a dologi, személyi és járulékok kiemelt előirányzatára, a központi lebonyolításhoz kapcsolódó személyi juttatás (OVI tagok, vezetők céljuttalma) és járulékok kiadásaira szolgáló 33 millió Ft előirányzatot 2009. július 3-án az ÖM gazdálkodási előirányzatára csoportosították át.

1.2. Az előirányzatok módosítása és átcsoportosítása

A KEKKH 2009. évi költségvetését a választáshoz kapcsolódóan négy alkalommal módosították, az első módosítás az ÖM fejezetben jóváhagyott előirányzatból a KEKKH részére meghatározott feladatokhoz⁷ kapcsolódó 3951 millió Ft előirányzat összegének nyilvántartásba vétele volt. A második esetben a költségterv előirányzatainak módosítását hajtották végre az informatikai eszközök bővítése előirányzat 14 millió Ft-os csökkentésével, az OEVK személyi kiadások azonos összegű növelésével az önkormányzati miniszter jóváhagyása alapján. Az ÖM₂ rendelet 2. § (1) bekezdés szerint „A választás helyi és területi feladatai előkészítésének és lebonyolításának pénzügyi fedezetéül az 1. mellékletben felsorolt tételek, normatívák szolgálnak”. Az ÖM₂ rendelet 1. számú mellékletének 2.06. sorában biztosított normatíva szerint az „Okmányirodai HVI plusz tagjainak díja 5 fő x 15 000 Ft/fő” díj tétele valamennyi (285) Okmányirodai HVI plusz 5 fő díjának fedezetéül szolgált, ami a választásra készített költségtervben és a támogatás kiutalásában realizálódott. A melléklet 2.22. sorában foglaltak szerint az „OEVK székhely települések és okmányirodai feladatokat ellátó választási iroda tagjainak díja 15 000 Ft/fő, irodánként 5 fő figyelembevételével”, azon okmányirodai feladatot ellátó választási irodák szerepeltek, amelyek OEVK központ (148) feladatait is ellátták. A többi település esetében a választáshoz kapcsolódó feladatot nem határoztak meg (285-148=137 település). Ennek következtében a többletfeladatra biztosított (5 fő/település x 137 település x 15 000 Ft/fő= 10 275 000 Ft) 10,3 millió Ft személyi juttatás és a 3,3 millió Ft munkaadót terhelő járulék, összesen 13,6 millió Ft **előirányzat átcsoportosításhoz többletfeladatot nem határoztak meg, ezért az megalapozatlan volt.**

Az ÖM arra a javaslatunkra, hogy többlet előirányzatot többletfeladatra biztosítsanak a következő észrevételt tette: „A feladatsoros költségterv összeállítását követően a miniszteri rendelet pontosította az OEVK települések és okmányirodák feladatait, így a tervezés során még figyelembe nem vett feladatok mögé is pénzügyi támogatás került.”

Az észrevétel azért nem megalapozott, mert az ÖM₂ rendeletet nem módosították, és az OEVK székhelytelepülések az abban meghatározott normatíván felül kaptak támogatást, amihez azonban nem határoztak meg többlet feladatot, az előirányzat-átcsoportosításakor csak az összeget növelték meg.

A harmadik és negyedik előirányzat módosítás a MEH (KEKKH) és a KüM által kötött megállapodás₃ szerint történt az informatikai fejlesztés költségterv jogcím 10 millió Ft előirányzat csökkentésével, ezzel azonos összegű KüM (KüVi infrastruktúra igény) részére történt átadás egyéb dologi kiadás előirányzatára, illetve a tartalék a vészhelyzeti működés biztosítására költségterv jogcím 10

⁷ az önkormányzati miniszter 2009. január 8-án kelt VAL/23/2009. számú levele

millió Ft előirányzat-csökkentés végrehajtásával, a KüM részére dologi kiadás előirányzat átadásával történt meg. A MEH fejezetén belül **a KEKKH választásra biztosított előirányzatából 20 millió Ft átcsoportosítás történt** a megállapodás³ alapján **a KüM fejezet részére** a dologi kiadások kiemelt előirányzatai javára.

A KüM felmérése szerint a külképviseleteken, a névjegyzékek és szavazólapok előállításához szükséges nyomtatók, kellékanyagok beszerzése, szükség esetén meglévő nyomtatók javítása, a KüVI tagok utazási költsége, a forint értékének külföldi valutákkal szembeni romlása pótlólagos kiadások felmerülését okozta az ellátandó feladatokkal kapcsolatban.

A megállapodás³ alapján biztosított támogatás nem volt megalapozott, mivel a KüM eredeti előirányzatához (86 millió Ft) viszonyított maradványa 23 millió Ft volt, amit az átcsoportosított előirányzat (20 millió Ft) tovább növelt.

Az önkormányzatok a választás pénzügyi megvalósításához **szükséges előirányzat módosításokat az előirányzat felhasználását megelőzően nem hajtották végre**, megsértve ezzel az Áht. 12/A. § (1) bekezdésében foglaltakat, mivel fizetési kötelezettséget jóváhagyott kiadási előirányzat nélkül vállaltak. A választásra biztosított központi normatív támogatás átvétele miatt indokolt előirányzat módosítást az Ámr. 53. § (2) bekezdésében előírtakkal ellentétben a jóváírást követő negyedévben a helyi önkormányzatok 95,2%-a, a megyei önkormányzatok kétharmada nem végezte el⁸.

2. A VÁLASZTÁS PÉNZÜGYI LEBONYOLÍTÁSA

2.1. A jóváhagyott előirányzatok rendelkezésre állása

A KEKKH előirányzat felhasználási keret számlájára a 2009. február 3-án az önkormányzati miniszter által jóváhagyott 3951 millió Ft előirányzat átcsoportosításra, a megállapodó felek (ÖM, MEH) intézkedtek a MÁK felé 2009. február 11-ig, az éves keretet megnyitották, de **a finanszírozást május hónaptól ütemezte a MÁK nyolc egyenlő részletben**. A havi 494 millió Ft forrás nem biztosította a TVI-k részére utalandó 2024 millió Ft fedezetét, a KEKKH a választás kiadásait nem tudta teljesíteni, mivel a választási szervek részére 2009. május 8-ig folyósítani kellett az előlegeket, továbbá a központi kiadások április hónaptól folyamatosan teljesítendőek voltak. A KEKKH a MEH fejezettel közösen előrehozási kérelmet nyújtott be a MÁK felé 2009. április 2-án, amelynek alapján 2009. május 4-én 3026 millió Ft támogatás átutalása megtörtént.

A **KEKKH elnöke** az ÖM₂ rendelet 4. § (3) bekezdésében előírt **támogatási határidőn belül** 2009. május 6-án **intézkedett az átutalásra a TVI-k részére**. A MEH és KüM közötti kétoldalú megállapodás alapján a KEKKH költségvetéséből, a KüM részére történt egyszeri előirányzat átcsoportosítás 2009. május 25-én teljesült. A választáshoz kapcsolódóan kiadások merültek fel az

⁸ Az ÁSZ 2005. évi 0560 számú jelentésében megállapította, hogy az önkormányzatok 58,3%-a nem gondoskodott a választás pénzeszközeinek határidőn belüli előirányzat módosításáról.

előirányzat átcsoportosítását megelőzően, amelyeket a KÜM saját forrásból megelőlegezett.

A TVI-k a választás pénzügyi fedezetének a HVI-ket és OEVI-ket megillető részét a választás napját megelőző 15. munkanapig átutalták a polgármesteri hivatalok, valamint körjegyzőség esetén a körjegyzőség költségvetési elszámolási számlájára. A választáshoz biztosított normatíva előleg rendelkezésre állását megelőzően a HVI-k és a TVI-k egyharmada előlegezett meg a választással összefüggő kiadást, ami a költségvetési gazdálkodásban **likviditási gondokat nem okozott**. A megelőlegezett kiadások közül a személyi juttatásokat az SzSzB-be bevont póttagok számának növekedése miatti többletkifizetés és a választási értesítők kézbesítése kapcsán kifizetett díjazás, a dologi kiadásokat a nyomtatási kellékanyagok beszerzése, utazási költségtérítés, a választói névjegyzék és az értesítő szelvények kifizetése indokolta. A TVI-k által megelőlegezett kiadás a HVI-k vezetői részére szervezett oktatás miatti kifizetésből keletkezett.

2.2. A szabályozás és a nyilvántartás

A KEKKH elnöke az ÖM₂ rendelet 1. § (2) bekezdés c) pontjában foglaltak alapján 2009. március 10-én az 5/2009. számon **intézkedést adott ki a választás gazdálkodási és ellenőrzési feladatainak végrehajtásáról**, melyben szabályozta a kötelezettségvállalásra, utalványozásra, ellenjegyzésre vonatkozó előírásokat, meghatározta a számviteli (nyilvántartási) rendet, a reprezentációs kiadások mértékét és az elszámolás módját. Az intézkedésben az ÖM₂ rendelet 1. § (2) bekezdés c) pontjában előírtaknak megfelelően a választás pénzeszközei feletti kötelezettségvállalási és utalványozási jogot a KEKKH elnöke magának tartotta fenn, az ellenjegyzés gyakorlására három köztisztviselőnek adott felhatalmazást.

A külügyminiszter az ÖM₂ rendelet 1. § (4) bekezdésének megfelelően a Magyar Köztársaság külképviseletein lefolytatandó választások és népszavazás pénzügyi tervezésének, lebonyolításának, valamint elszámolásának rendjéről szóló 8/2009. (V. 20.) KÜM utasítás 1. számú mellékletében szabályozta a választás gazdálkodási és ellenőrzési jogköreinek gyakorlási rendjét.

A HVI vezetők 19%-a az ÖM₂ rendelet 1. § (2) bekezdés c) pontjában előírtakat figyelmen kívül hagyva **nem szabályozta a választás pénzeszközei feletti gazdálkodási** (kötelezettségvállalás, utalványozás) és **ellenjegyzési jogkörök** gyakorlásának **rendjét**. Az Ámr. 135. § (3)-(5) bekezdéseiben előírtak ellenére az érvényesítő személyét nem jelölte ki, valamint az Ámr. 135. § (1)-(2) bekezdéseiben meghatározottak ellenére a szakmai teljesítés igazolás módját a jegyzők közel egyötöde a gazdálkodással összefüggő szabályzatokban nem határozta meg. **A 2004. évi EP választáshoz viszonyítva nem tapasztalható javulás**, mivel akkor a HVI vezetők ugyanilyen arányban nem gondoskodtak az előírt szabályozásról.

Rétság Város és Csupak Község Polgármesteri Hivatalánál a jegyző a választási pénzeszközök feletti kötelezettségvállalás rendjét nem határozta meg. Alsózsolca Város Polgármesteri Hivatalánál szabályozás hiányában a jegyző a szakmai teljesítésigazolás módját nem határozta meg. Dorogháza Község Polgármesteri Hi-

vatalánál a jegyző nem szabályozta a szakmai teljesítésigazolás módját, illetve nem jelölte ki az érvényesítést végző személyt.

A TVI-k vezetői és a RÁH-ok hivatalvezetői mindegyike teljes körűen szabályozta a gazdálkodási és ellenőrzési jogkörök gyakorlásának rendjét az összeférhetlenségi követelmények figyelembe vételével.

A választással kapcsolatos előirányzatokat és az elszámolt teljesítéseket a KEKKH a kijelölt 75117-5 számú szakfeladaton elkülönítve tartotta nyilván. A szakfeladról készített főkönyvi kivonat tartalmazta a választással kapcsolatos összes kiadást, az analitikus nyilvántartásokban rögzített adatokkal az egyezőség fennállt.

A megyei önkormányzatok és a RÁH-ok mindegyike, a helyi önkormányzatok 90%-a a választással összefüggésben **a kijelölt 75117-5 számú szakfeladatot alkalmazta a bevételek és kiadások könyvelésekor.**

Nézsza Község Önkormányzat Polgármesteri Hivatalában a választásra fordított pénzeszközöket a felmerüléskor az igazgatási szakfeladatra (75115-3) könyvelte. Tarany Község Önkormányzat Polgármesteri Hivatalában nem a kijelölt szakfeladaton, hanem a 75118-6 Önkormányzati képviselőválasztással kapcsolatos feladatok végrehajtása elnevezésű szakfeladaton könyvelt.

A normatív támogatásból fedezett kiadásokat a polgármesteri hivatalok két kivétellel a RÁH-ok minden esetben a kijelölt szakfeladaton könyvelték, azonban a saját forrásból teljesített kiadások könyvelésekor a megyei önkormányzatok egyharmada és a helyi önkormányzatok 10%-a nem tett eleget az ÖM₂ rendelet 6. § (1) bekezdésében előírtaknak, miszerint a kijelölt szakfeladaton meg kell jeleníteni a saját forrás terhére teljesített kiadásokat.

A Jász-Nagykun-Szolnok megyei Önkormányzat hivatalában 211 ezer Ft, a sümegi Polgármesteri hivatalban 105 ezer Ft, a Kunmadarasi Polgármesteri Hivatalban 56 ezer Ft saját forrás terhére elszámolt kiadást nem könyvelt a kijelölt szakfeladaton.

A választás lebonyolításakor – a tervezettől eltérően – **az önkormányzatok 29,1%-a egészítette ki saját forrásból a normatív támogatás összegét**, melyből a nagyközségi, községi önkormányzatok 3-56 ezer Ft közötti, a városi önkormányzatok 50-105 ezer Ft közötti, egy megyei önkormányzat 211 ezer Ft összeget használt fel a feladatok finanszírozására. A RÁH-ok háromnegyede 161-2559 ezer Ft közötti összegekkel egészítette ki a normatív támogatás összegeit a saját forrás terhére.

2.3. A pénzeszközök felhasználásának jogszabályi megfelelése

A KEKKH-nál a Számv. tv. 165. § (1)-(2) bekezdésében előírtak szerint a gazdasági eseményekről a számviteli bizonylatokat kiállították. A gazdálkodási és ellenőrzési jogkörök gyakorlása során a feladatokat a szabályozásnak megfelelően teljesítették.

A KüM a gazdasági eseményeknél a gazdálkodási és ellenőrzési jogkörök gyakorlása során a kötelezettségvállalást és az utalványozást, valamint a kötelezettségvállalás és az utalvány ellenjegyzését, a szakmai teljesítés igazolását és az érvényesítést az arra jogosultak elvégezték, csak olyan kiadást számoltak el, amelyre a megállapodás_{2,3}-ban fedezetet biztosítottak.

A választási szerveknél és a RÁH-oknál a választáshoz kapcsolódó bevételi és kiadási bizonylatok (kifizetési jegyzékek, megbízási szerződések, dologi kiadások számlái) rendelkezésre álltak, azok – két kivétellel – **alátámasztották az elszámolt kiadások indokoltságát**. A választáshoz nem kapcsolódó kiadást – kis értékű tárgyi eszköz beszerzést, illetve személyi jellegű juttatást és járulékait – egy polgármesteri hivatalnál és egy RÁH-ál számoltak el.

A Szentgotthárdi Polgármesteri Hivatalban a normatív támogatás terhére a választási feladathoz nem kapcsolódó kisértékű tárgyi eszközöket (mikrohullámú sütő, vízforraló, kávéfőző) vásárolt 46 380 Ft összegben, továbbá iratmegsemmisítő készüléket 98 400 Ft összegben.

A Közép-dunántúli RÁH Veszprémi Kirendeltsége – 2010. január 22-én készült feljegyzés alapján – a kijelölt szakfeladatra 2009. december 31-i dátummal, 4 394 189 Ft összegben elszámolt személyi jellegű kifizetés és járulécai nem voltak indokoltak. A RÁH Veszprémi Kirendeltség dolgozói közül nyolc fő esetében a 2009. április-május-június havi személyi juttatásának és járulékeinak 50%-át, egy fő szintén háromhavi személyi juttatásának a 40%-át (összesen 3 328 931 Ft személyi juttatás és 1 065 258 Ft munkaadókat terhelő járulékok) könyveltek át a kijelölt választási szakfeladatra, amelynek indokaként a választások lebonyolítása során felmerülő közvetett költségeket jelölték meg. Az 50%-os, illetve 40%-os arány meghatározásához számítás nem készült.

A könyvviteli nyilvántartásokban elszámolt gazdasági műveletekről, eseményekről a Számv. tv. 165. § (1)-(2) bekezdéseiben előírt számviteli bizonylatokat kiállították és azok adatait a főkönyvi könyvelésben rögzítették.

A választással összefüggő gazdasági eseményeket magukba foglaló számviteli bizonylatok fele nem felelt meg az Ámr. 134. § (3) és (8)-(9) bekezdéseiben a kötelezettségvállalás és annak ellenjegyzésére vonatkozó előírásoknak, mivel az 50 ezer Ft-ot el nem érő kifizetések rendjét és nyilvántartását belső szabályzatban nem rögzítették, a kötelezettségvállalás nem írásban történt. A bizonylatok közel felénél figyelmen kívül hagyták az Ámr. 135. § (2) bekezdését, mivel a jegyző a szakmai teljesítés igazolás módjáról szabályzatban nem rendelkezett és az érvényesítés nem az Ámr. 135. § (4) bekezdése szerint történt. A választási szervek több mint egyötöde nem tett eleget az Ámr. 136. § (2) bekezdésének mivel az utalványozást nem az arra jogosult végezte, továbbá kétharmada az Ámr. 137. § (3) bekezdésében előírtaknak, mert az utalványozás ellenjegyzése során nem észrevételezték a kötelezettségvállalás, szakmai teljesítésigazolás, érvényesítés elmaradását.

A választást lebonyolító szervek a kötelezettségvállalást és annak ellenjegyzését 50,0%-ban, a szakmai teljesítés igazolást 42,8%-ban, az érvényesítést 46,4%-ban, az utalványozást 21,4%-ban, annak ellenjegyzését 60,0%-ban egyáltalán nem, vagy nem minden kifizetéshez kapcsolódóan teljesítették. A 2004. évi EP választáshoz viszonyítva a bizonylatok alakai és tartalmi követelményeknek történő

megfelelése – az utalványozási jogkör gyakorlását kivéve – romlott, mivel akkor a kötelezettségvállalást, utalványozást és annak ellenjegyzését a választási szervezetek 25,0%-a, a kötelezettségvállalás ellenjegyzését 39,2%-a, az érvényesítést és a szakmai teljesítés igazolást 28,5%-a nem teljesítette.

2.4. A dologi kiadások

A választás dologi kiadásainak eredeti előirányzata 546 millió Ft volt, ami az előirányzat átcsoportosítást követően 536 millió Ft-ra változott. A felhasználás **422 millió Ft-ra teljesült**, amelyből a szavazólapok és nyomtatványok 44,9%-ot, a KEKKH elszámolt általános költsége 10,8%-ot, a nyomtatványok és a szállítási költség 10,5%-ot, a tájékoztató anyagok 8,5%-ot, a választási füzetek készítése 7,7%-ot, a választás szakmai képzés, a névjegyzékek, az internet megjelenítés és a választási központ működési kiadásai 2,0-2,5% közötti részesedést tettek ki. Az OVB működési kiadásai, a külképviseleten szavazók értesítése, az OVI folyamatos, illetve választás napi működési kiadásai, lakossági, sajtó tájékoztatás költségei, biztosítási feladatok ellátása és közbeszerzési eljárások díjai 0,2-1,8% közötti részarányt képviseltek.

A választáshoz központilag biztosított **nyomtatványok mennyiségének meghatározásánál** az igényfelmérésen túl, **a lebonyolítás biztonságát tartották elsődleges szempontnak**. A költségtervben a dologi kiadások meghatározó tételei a szavazólapok és nyomtatványok, azok szállítási költsége, illetve a tájékoztató kiadványok ráfordításai (összes részesedési arány 71,6%) voltak, ennek alapján a kialakult megtakarítást ezeken a tételeken a takarékosági döntések eredményezték.

A nyomtatványként szereplő szórólapból a tervezett 4 500 000 db helyett 4 100 000 db-ot rendeltek meg. A kiadványok közül a jegyzők és pártok részére tervezett 17 000 db tájékoztató nem került megrendelésre, gyorsjelentés a választás eredményéről tervezett 900 db megrendelése elmaradt a takarékosági döntés miatt.

A KüM dologi kiadásainak 53,4%-os teljesítése a kiadások túltervezését támasztotta alá. A megtakarítást elsődlegesen az informatikai eszközök, kellékanyagok költségeinek 92,9%-os, a KüM dologi kiadásainak 92,7%-os, a külképviseleti általános költségek 79,6%-os és a KüVI tagok utazási költségeinek 35,7%-os teljesítése okozta.

A dologi normatívák személyi jellegű juttatásokra történő átcsoportosítási lehetőségét az ÖM₂ rendelet nem korlátozta, így az ellenőrzött községi, nagyközségi önkormányzatok kétharmada 2-262 ezer Ft közötti, a városi önkormányzatok 83,3%-a 42-360 ezer Ft közötti, a megyei önkormányzatok mindegyike 110-1428 ezer Ft közötti összegek erejéig élt a lehetőséggel. Az átcsoportosítás a községi, nagyközségi önkormányzatok dologi normatíváinak 10%-66% közötti, a városi önkormányzatok esetében 9%-43% közötti, a megyei önkormányzatoknál 9%-67% közötti összegét érintette. A RÁH-ok az átcsoportosítás lehetőségével nem éltek. **A 2004. évi EP választáskor kisebb arányban – 46,4%-ban – éltek az önkormányzatok a dologi normatívák személyi jellegű kifizetésekre történő átcsoportosításával**. A dologi kiadások átcsoportosítását végző szervezetek számának növekedése és az átcsoportosítás arányai alap-

ján megállapítottuk, hogy **a dologi normatívák összege** a felmerülő tényleges kiadások fedezetén túlmenően **alapot adtak a személyi juttatások normatívában szereplő tételeinek kiegészítésére.**

Az ÖM₂ rendelet 1. számú mellékletében meghatározott tételek **és normatívák nem tartalmaztak** – a dologi kiadások előirányzatain belül – **reprezentációs kiadásokkal, élelmezéssel, étkeztetéssel összefüggő tételleket.** Ennek ellenére a választás napján – a TVI-k esetében a választás napját megelőzően a HVI vezetők részére szervezett értekezletek során – a lebonyolításban résztvevők részére a rendelkezésre álló **dologi normatívákból történő felhasználással teljesítettek reprezentációs kiadást. A felhasználások** más normatíva jogcím terhére történtek, azok **indokoltak voltak, a választási feladat ellátásához kapcsolódtak**⁹. Az ellenőrzött HVI-k 95,2%-a, a TVI-k mindegyike, a RÁH-ok fele teljesített ilyen jellegű kiadást különböző összegekben. A teljesített dologi kiadásoknak a községi, nagyközségi önkormányzatok a 8,2%-50,0% közötti, a városi önkormányzatok a 14,5%-56,9% közötti, a megyei önkormányzatok 43%-80,5% közötti, a RÁH-ok 3,2%-13,2% közötti részét használták fel reprezentációval, élelmezéssel, étkeztetéssel összefüggő kiadásra.

A községi, nagyközségi önkormányzatok 8,0-55,9 ezer Ft közötti, a városi önkormányzatok 26,9-113,7 ezer Ft közötti, a megyei önkormányzatok 172,0-497,7 ezer Ft közötti, a RÁH-ok 13,5-46,3 ezer Ft közötti összegekben teljesítettek reprezentációs kiadással, élelmezéssel, étkeztetéssel összefüggő kiadást.

A választás lebonyolításával kapcsolatban a KEKKH működési kiadásai között merültek fel általános költségek, amelyek megosztását az önköltségszámítási szabályzat¹⁰ 5. pontja alapján a választás kiadásai módosított előirányzatának intézményi költségvetésből képviselt megosztási aránya szerint számolták ki. Általános költségként 2009. július 27-én a választásra elszámolt kiadásra 4,04%-ot, 46 millió Ft-ot könyveltek le.

A választás napján és azt megelőzően a választási szerveknél **felmerülő általános költséget** (távközlési szolgáltatás, gépjárműhasználat, közüzemi szolgáltatások díja, sokszorosítás) **a HVI-k 43%-a, a TVI-k egyharmada nem számolt el** annak ellenére, hogy az ÖM₂ rendelet 1. számú mellékletében erre a célra a forrás biztosított volt. Az általános költséget elszámoló HVI-k 52%-a a költségfelosztáshoz szükséges számításokat nem végzett, így a kimutatott és a főkönyvi könyvelésben elszámolt összegek nem voltak alátámasztottak.

Az OVI vezetője és a KEKKH elnöke eleget tett a választás előkészítéséhez, szervezéséhez, lebonyolításához kapcsolódó feladatainak, mivel teljesítette a választó polgárok tájékoztatását, a választási adatkezelést és a technikai feltételek megteremtését az ÖM₂ rendelet 1. § (1) bekezdésében rögzí-

⁹ Az országgyűlési képviselők 2010. évi általános választása költségeinek normatíváiról, tételeiről, elszámolási és belső ellenőrzési rendjéről szóló 36/2009. (XII. 30.) ÖM rendelet 1. mellékletében már tervezték a „választásnap i ellátás költsége szavazókörökben” normatívát.

¹⁰ A 2008. január 1-től hatályos önköltség számítási szabályzat.

tett előírások szerint. A választáshoz nem kapcsolódó dologi kiadást nem számoltak el a számviteli nyilvántartásban.

A KüM államtitkára 2009. május 25-én rendelte el a választás lebonyolítására kiutazók kiküldetését, amely kapcsán a megállapodás_{2,3} 3. számú mellékletének b) pontjában foglaltak szerint a KüVI vezetők, KüVI tagok és póttagok részére kiutazásukhoz repülőjegy, kijelölt állomáshelyekre történő kiutazáshoz külügyi gépkocsi és gépkocsivezető, utasbiztosítás (biztosítási kártya), napidíj, valamint taxiköltség biztosítását írta elő. A KüM utasítás VI/6. pontjában foglaltaknak megfelelően a kiutazó KüVI vezető, KüVI tag és póttag részére egységesen az állomáshelyre megállapított II. kategóriának megfelelő napidíj elszámolását rendelte el, valamint a KüM utasítás VI/7. pontjában foglaltak szerint meghatározta a „business C” osztályú repülőjeggyel elérhető állomáshelyek körét. A gépkocsival történő utazás esetén a gépkocsivezetők részére a 13/2005. KüM utasítás szerinti IV. kategóriának megfelelő napidíj elszámolását határozta meg.

A választási feladat elvégzését megelőzően **a HVI-k által választott szervezési és feladat-ellátási megoldások** (szavazókörök kialakítása, választói névjegyzék elkészítése, személyi feltételek biztosítása) **megfelelőek voltak**. A HVI-k 95%-a igényelte a választói névjegyzék készítését a RÁH-tól, azonban a feladatellátásra szerződést egy esetben sem kötöttek. Az ellenőrzött RÁH-ok háromnegyede a feladatot 15 Ft/db összegben – a normatívában meghatározott díjtétellel megegyezően – végezte el, ezzel szemben a Dél-dunántúli RÁH Somogy megyei és Baranya megyei Kirendeltsége 13 Ft/db összegben teljesítette a megrendeléseket. **A HVI-k által fizetett szolgáltatási díj a RÁH-ok saját bevételét képezte**, annak felhasználási, elszámolási szabályait nem határozta meg az ÖM₂ rendelet, a bevétel nem képezte a választás lebonyolításának forrását.

Az egyes feladatok költségtakarékos elvégzésére irányuló előzetes gazdaságossági számítást (kalkulációt) a HVI-k 95,3%-a nem végzett, ennek következtében a jelentkező megtakarítások, vagy többletköltségek várható hatását nem vették figyelembe a döntések meghozatalánál.

Dorogháza község Polgármesteri Hivatalában az értesítők borítékolása, kihordása feladat költségtakarékosabb megvalósíthatósága érdekében végeztek gazdaságossági számítást, melynek következtében a postai szolgáltatás jogcímen 27 ezer Ft megtakarítás keletkezett.

Az ellenőrzött HVI-k 14,2%-a igényelt papír szavazóurnát a választás lebonyolításához, amit megkaptak és használtak a választás napján. Papír szavazófülkét az ellenőrzött HVI-k nem igényeltek.

2.5. A személyi jellegű juttatások

Az ÖM₂ rendelet 4. § (6) bekezdése előírta, hogy az önkormányzati miniszter dönt az OVI vezetője, tagjai és a KEKKH elnöke választással kapcsolatos célfeladatainak meghatározásáról, a célfeladat elvégzéséért járó céljuttatásról, továbbá intézkedést tesz annak kifizetésére.

Az OVI vezetője által 2009. március 26-án felterjesztett lista az OVI vezetője és a KEKKH hivatal elnöke célfeladatának és díjazásának¹¹ kivételével az érintettek feladatait, és a javasolt **céljuttatást tartalmazta, amit az önkormányzati miniszter jóváhagyott.**

Az önkormányzati miniszter az OVI vezetőjének és a KEKKH elnökének 2009. május 5-én célfeladatot állapított meg a választásra vonatkozóan, a végrehajtás határidejét 2009. június 30-ába rögzítette. A teljesítésigazolás dokumentumait 2009. június 30-án az önkormányzati miniszter aláírta és intézkedett a kifizetésre.

Az OVI 48 tagja (26 fő ÖM, két fő KüM és 20 fő KEKKH) részére adott díj kifizetése a választáshoz kapcsolódóan átlagosan 521 ezer Ft/fő volt, a legkisebb összeg 200 ezer Ft, a legnagyobb összeg 2610 ezer Ft volt. Az OVI vezetőjének kifizetett bruttó 2610 ezer Ft, a helyettesének kifizetett 1810 ezer Ft, valamint két tag részére kifizetett 900 ezer Ft feletti céljutalom összegének meghatározásánál nem vették figyelembe, hogy a választási feladatok a kitűzött célfeladatok ellátása mellett munkaköri feladatukat is képezték.

Az ÖM észrevételében a következőket fogalmazta meg: „A választási időszakban az OVI tagjainak munkaterhelése és felelőssége lényegesen magasabb az átlagos köztisztviselői terhelésnél. Az OVI Vezetőjének és a KEKKH Elnökének a juttatása – az előző népszavazáshoz viszonyítva – jelentős mértékben csökkent.”

Elismerve a jelentkező többletfeladatokat, az észrevételük csak részben megalapozott, mert a kifizetett céljuttatások a tényleges többletmunkák mellett a választással kapcsolatos egyes – az érintett dolgozók munkaköri leírásában is szereplő – feladatok ellátását ismerték el.

Az önkormányzati miniszter az ÖM₂ rendelet 4. § (4) bekezdés b) pontja alapján az OVI vezetőjének javaslatára 2009. július 29-én döntött a TVI vezetők személyi juttatásának kifizetéséről, amely folyósításáról a KEKKH elnöke az előírt határidőben gondoskodott.

A KEKKH működési kiadásai között a személyi juttatások a következők voltak:

Megnevezés	Létszám fő	Kifizetett személyi juttatás átlaga Ft/fő
OVI tag (ÖM-től)	26	541 000
OVI tag (KEKKH-tól)	20	507 000
OVI tag (KüM-ből)	2	400 000
KEKKH	173	35 181
ORFK	20	50 000
ÖM	3	76 667

¹¹ Az OVI vezetője és a KEKKH elnöke célfeladatát és a díjazás összegét az önkormányzati miniszter személyre szólóan határozta meg.

Megnevezés	Létszám fő	Kifizetett személyi juttatás átlaga Ft/fő
OVV jegyzőkönyv vezető külső megbízott	1	200 000
OVV információs szolgáltatás külső megbízott	1	100 000
Nyugdíjasok	2	50 000
Összesen	248	131 919

A személyi juttatások kifizetése a választással kapcsolatos feladatok meghatározása és a teljesítések igazolása alapján, a KEKKH elnöke intézkedése szerint történt. A KEKKH-nál a választással kapcsolatos többletfeladatok ellátására 7,7 millió Ft megbízási díj került kifizetésre 200 fő részére. A legalacsonyabb összeg 10 000 Ft, a legmagasabb 200 000 Ft volt.

Az ÖM₂ rendelet 4. § (4) bekezdés b) pontjában foglalt TVI vezetői díjak kifizetése az előírt elszámolási és ellenőrzési kötelezettségek teljesítésének elbírálása alapján történt, a mértéke az ÖM₂ rendelet 1. számú mellékletében rögzített összegekkel azonos, hat millió Ft volt. A személyi juttatások között az **OEVK székhely település és okmányirodai feladatokat ellátó választási iroda tagjai többletfeladatára biztosított támogatás** és annak kiadásaként történő elszámolása többletfeladat meghatározásának hiányában **nem kapcsolódott a választási feladatokhoz**. Ez 13,6 millió Ft kiadást jelentett.

A **KüM** a normatíva terhére történt kifizetések esetében **betartotta az ÖM₂ rendelet 2. számú mellékletében a személyi kiadásokra vonatkozó előírásait**. A személyi juttatások és a munkaadót terhelő járulékok tervezett kiadásai együttesen 76,2%-ban realizálódtak.

A választási feladat végrehajtásához biztosított pénzeszközök felhasználásakor a személyi jellegű juttatások tekintetében legalább az ÖM₂ rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az 1. számú mellékletében megállapított és részletezett normatívákat kellett biztosítani, vagyis az egyes jogcímenek meghatározott normatíva összegét minimumként a feladatot ellátó személy részére ki kellett fizetni. Három HVI és egy TVI vezető az adott feladat ellátásához kapcsolódó **normatívában meghatározott díjazást az érintettek részére nem fizette ki teljes összegben**, a szabálytalanságot az utóellenőrzés nem tárta fel, ennek következtében a különbözet kifizetése nem történt meg.

A sümegi HVI-nél az egy főre biztosított díjazást nem kapta meg minden HVI tag, a 15 000 Ft/fő normatíva összeg differenciáltan került kifizetésre. A HVI tagok 10 000 – 40 000 Ft közötti juttatásban részesültek. A szalántai HVI-nél négy fő jegyzőkönyvvezetői és választási irodai feladatokat együttesen ellátó HVI tag 30 000 Ft/fő, további két fő jegyzőkönyvvezető és két fő HVI tag 15 000 Ft/fő személyi juttatásra lett volna jogosult. Ezzel szemben a HVI vezetője a nyolc választási feladatokkal megbízott személynek egységesen 19 000 Ft/fő díjazást fizetett ki. Az egyházasdaróci HVI-nél a HVI egy tagja a meghatározott 15 000 Ft/fő díjazás helyett 9000 Ft juttatásban részesült. A Jász-Nagykun-Szolnok megyei TVI a

10 tagjára biztosított normatíva (50 ezer Ft/fő) összegét differenciáltan osztotta meg, a legkisebb kifizetett összeg 30 ezer Ft, a legnagyobb 60 ezer Ft volt.

Az ÖM a személyi juttatásokra vonatkozó 2. számú javaslatunkra a következő észrevételt tette: „A 2. pont megállapításai már a 2008. évi népszavazásról készült ÁSZ jelentésben is megfogalmazódtak, azonban azt csak az EP választást követően ismertük meg, így alkalmazására csak az idei országgyűlési választások során kerülhetett sor.” Javaslatunkat jelenleg is időszerűnek tartjuk, mivel az ÖM2 rendelet előírását nem tartották be azok a választási szervek, amelyek a megjelölt normatív személyi juttatást csökkentették, és ezt az ÁSZ javaslatától függetlenül észrevételezni kellett volna.

A központi normatívákban meghatározott személyi jellegű juttatások saját forrásból történő kiegészítésére lehetőség volt. Saját forrásból egy HVI 13 ezer Ft, illetve egy HVI 58 ezer Ft és egy TVI 211,2 ezer Ft összegben teljesített kifizetést, melynek mértéke a 2004. évi EP választáshoz képest csökkent¹².

2.6. A közbeszerzési eljárás keretébe tartozó beszerzések és szolgáltatás vásárlások lebonyolítása

A KEKKH a választás feladatainak ellátása érdekében szükséges, összesen **kilenc közbeszerzési eljárást lefolytatta**, illetve egyes informatikai eszközöket és szolgáltatásokat a központosított közbeszerzés keretében szerzett be, értékhatárt meghaladó szerződést nem kötött a közbeszerzési eljárás mellőzésével. A választáshoz kapcsolódó közbeszerzések szerződés szerinti összesített értéke 1610,7 millió Ft volt. (A közbeszerzések tárgyát és azok beszerzési értékét a jelentés 3. számú melléklete részletezi.)

A választáshoz kapcsolódóan két esetben a központosított közbeszerzés keretében történt a beszerzés.

A választás lebonyolítását érintően – a beszerzések becsült értékére tekintettel – négy esetben közösségi eljárásrendben, keretmegállapodásos eljárással történt a beszerzésekkel kapcsolatos közbeszerzési eljárások lefolytatása. A választások előkészítéséhez és lefolytatásához kapcsolódóan a KEKKH három közbeszerzést a Kbt. 125. § (2) bekezdés b) pontja alapján hirdetmény közzététele nélkül induló tárgyalásos eljárás keretében folytatott le.

A hirdetmény közzététele nélkül induló tárgyalásos eljárás alkalmazásának jogszerűségét a KEKKH arra alapozta, hogy az előző választások lebonyolításához létrehozott, kialakított informatikai, pénzügyi-logisztikai rendszerek tekintetében a KEKKH szerzői jogokkal nem rendelkezett, ezért ezen rendszerek módosítására, továbbfejlesztésére kizárólag a szerzői joggal rendelkező gazdasági társaságok jogosultak. Az eljárás megkezdéséről tájékoztatták a Közbeszerzési Döntőbizottság elnökét, aki a kizárólagos jogok védelmére alapozott döntéseket elfogadta, kifogást nem emelt.

¹² Az ÁSZ 2005. évi 0560 számú jelentésében megállapította, hogy a HVI-k 62-106 ezer Ft közötti, egy TVI 547 ezer Ft összeggel egészítette ki a személyi jellegű juttatásokat saját forrásból.

A közbeszerzési eljárásokat a Kbt. előírásait betartva választották ki, illetve alkalmazták. A KEKKH a közösségi értékhatárt meghaladó közbeszerzésekre tekintettel a Kbt. 9. § (1) bekezdésében előírtaknak megfelelően hivatalos közbeszerzési tanácsadót¹³ vont be. A lefolytatott közbeszerzési eljárásokban – a Kbt. 8. § (3) bekezdésében és a Közbeszerzési szabályzatban foglaltak betartásával – az ajánlatok elbírálására **bíráló bizottságot hoztak létre. A közbeszerzési eljárások dokumentálása** a Kbt. 7. § (1) bekezdésében, valamint a Közbeszerzési szabályzatban¹⁴ rögzítetteknek **megfelelően történt**. A keretmegállapodásokat, valamint a vállalkozási szerződéseket az ajánlatokkal összhangban kötötték meg. A keret-megállapodások a Kbt. 136/A. § (5)-(6) bekezdéseiben előírtaknak megfelelőek, azaz a keret-megállapodásokat minden esetben határozott időtartamra, az aláírásuktól számított 48 hónapra kötötték, és azok tartalmazták a közbeszerzések tárgyát, az ellenszolgáltatás mértékét. A vállalkozási szerződésekben a teljesítés elfogadásának rendjét, a szerződést biztosító mellékkötelezettségeket (jótállás, szavatosság, késedelmi kötbér) meghatározták. A választásokhoz kapcsolódóan lefolytatott közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatosan a Közbeszerzések Tanácsa Közbeszerzési Döntőbizottsága a KEKKH, mint ajánlatkérő ellen eljárást nem indított.

A választáshoz kapcsolódóan **a tárgyi eszközök főkönyvi számlákon összesen 321 millió Ft** felhalmozási célú **kiadást könyveltek le** a Számv. tv. 23. § (4) és a 24. § (1) bekezdés előírásainak megfelelően. A KEKKH-nál az aktívált eszközök értékéből egyéb vagyoni értékű jogok értéke 312 millió Ft, az egyéb szellemi termék értéke öt millió Ft, a számítástechnikai eszközök értéke négy millió Ft volt. A TVI-k, OEVK-k és a RÁH-ok részére a választáshoz számítástechnikai eszköz nem került beszerzésre, illetve átadásra. A korábbi években üzemeltetésre és kezelésre átadott eszközök év végi leltározásához a 2009. december 31-ei fordulónappal a tárolási nyilatkozatot az eszközök kezelői megküldték.

2.7. Az informatikai feladatok tervezése és végrehajtása

Az ÖM₁ rendelet¹⁵ 4. § (2) bekezdés b) pontjában rögzítésre került, hogy a választás lebonyolításához a KEKKH által üzemeltetett IVSZR-t kell alkalmazni.

A 2004. évi EP választáson az IVSZR alkalmazás nem, illetve az azóta lebonyolított választásoknál is csak részben állt rendelkezésre, ezért **új rendszerelemek fejlesztésére volt szükség**, valamint a választáshoz speciális adaptációs feladatokat kellett megvalósítani. A tervezett informatikai kiadás a 2004. évi EP választáshoz viszonyítva 6,0%-kal növekedett, ezen belül csökkent az alkalmazásfejlesztés és nőtt az informatikai eszközbeszerzés, az informatikai

¹³ A hivatalos közbeszerzési tanácsadói feladatok ellátásával a BMSK Zrt. bízta meg, amely a hivatalos közbeszerzési tanácsadói névjegyzék 145. sorszáman volt nyilvántartva.

¹⁴ a KEKKH elnöke által jóváhagyott, 2008. augusztus 1-én hatályba lépett Közbeszerzési szabályzat

¹⁵ A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvénynek az Európai Parlament tagjainak választásán történő végrehajtásáról szóló 6/2009. (II. 25.) ÖM rendelet.

szolgáltatások, valamint a projektmenedzsment és a minőségbiztosítás kiadása. A teljesített kiadás 3,6%-os emelkedést mutatott.

A választáshoz tervezett informatikai **kiadási előirányzat kialakításakor figyelembe vették a rendelkezésre álló** és felhasználásra alkalmas **eszközök kapacitásait**. A választásra tervezett és a tényleges informatikai kiadások tételes összehasonlítása alapján a megtakarítás 34 millió Ft összegű, 3,0%-os mértékű, a módosított előirányzathoz viszonyítva ez a mérték 1,0%-os volt.

A KEKKH a választás tervezésekor a meglévő informatikai eszközeinek használatát figyelembe vette, illetve bérbevétellel számolt, amennyiben az adott eszközre csak a választásnál volt szükség, ilyen volt a Választási Központban az infrastruktúra kapacitás megnövelése. Az **alkalmazott informatikai rendszer minőségbiztosítási felülvizsgálata megtörtént** a hibamentes működés érdekében. Az ellenőrző tesztelési eljárásokat lefolytatták. A választás során alkalmazott informatikai rendszerek működésének oktatása megtörtént, az oktatási, tájékoztatási képzéseket gyakorlati próbákkal kötötték össze.

Az informatikai rendszer a választás során megfelelően működött, nem merült fel olyan probléma, amely feldolgozási fennakadást, tájékoztatási zavart, vagy összesítési hibát okozott volna.

3. A VÁLASZTÁSI FELADATOKRA FELHASZNÁLT PÉNZESZKÖZÖK ELSZÁMOLÁSA

A HVI-k vezetői az ÖM₂ rendelet 7. § (1) bekezdésében meghatározott **feladattípusú elszámolást határidőn belül** (a választás napját követő 10 naptári nap) **elkészítették és átadták a TVI-k vezetői részére**. Az ellenőrzött HVI-knek, egy esettől eltekintve – Rétság Város Önkormányzata egy SzSzB tag tiszteletdíjról való lemondásának következtében 20 ezer Ft-ot fizetett vissza az előírt határidőn belül – visszafizetési kötelezettségük nem keletkezett. A TVI-k vezetői az ÖM₂ rendelet 7. § (2) bekezdés a)-b) pontjaiban előírt elszámolást és összesítő elszámolást, a RÁH-ok hivatalvezetői az ÖM₂ rendelet 7. § (3) bekezdésében meghatározott feladattípusú elszámolást a KEKKH elnöke részére az előírt adattartalommal – 45 naptári napon belül – megküldték. A RÁH-ok és kirendeltségeik vezetőinek díjazását az OVI vezetőjének javaslata szerint az önkormányzati miniszter az ÖM₂ rendelet 4. § (4) bekezdés c) pontja alapján 2009. július 29-én jóváhagyta és intézkedett a kifizetésre, továbbá a feladattípusú elszámolást elfogadta, a megállapított norma szerinti összeggel azonos volt a felhasználás.

A KüM a KEKKH elnöke részére az ÖM₂ rendelet 7. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a 8., valamint a 9. számú melléklet szerinti adattartalommal az előírt határidőben 95 KüVI működése alapján összesítő **elszámolást készített** – a választási pénzügyi informatikai rendszer igénybevételeivel – a rendelkezésre bocsátott támogatás felhasználásáról. Az elszámolás szerint a feladatellátásra biztosított előirányzat 59,5%-át, 63 millió Ft-ot használtak fel.

Az ÖM₂ rendelet 7. § (5) bekezdése alapján **az ÖM határidőn belül**, 2009. augusztus 12-én **elkészítette** a KEKKH elnöke részére **az OVI személyi ki-**

adásokról az elszámolást¹⁶, mely szerint a teljes előirányzat felhasználásra került, feladatelmaradás nem volt.

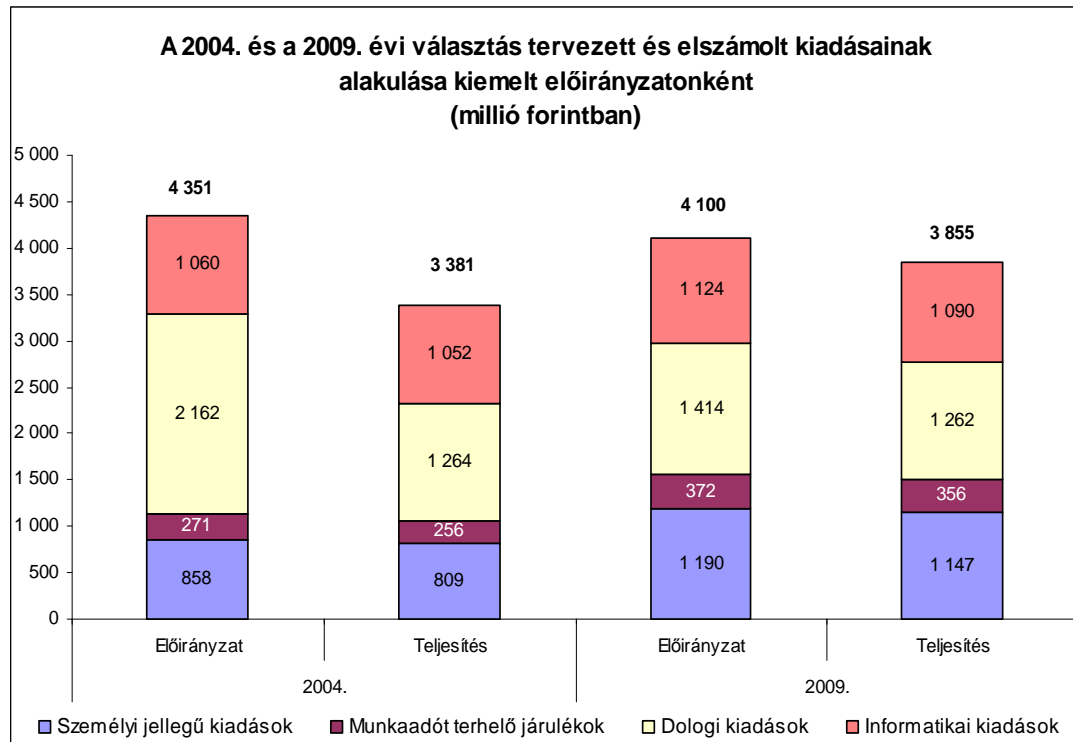
A KEKKH elnöke a választás költségvetési előirányzatainak felhasználásáról készített beszámolót az ÖM₂ rendeletben megjelölt határidőn¹⁷ belül, 2009. augusztus 17-én az OVI vezetője útján az önkormányzati miniszter részére felterjesztette. Az önkormányzati miniszter a pénzügyi lebonyolításról készített szöveges beszámolót elfogadta és erről a KEKKH elnökét értesítette. **A beszámolóban** értékelték az ÖM₂ rendeletben meghatározott adattartalommal az előirányzatok alakulását, **a végrehajtott előirányzat módosításokat részletezték és indokolták.** A beszámolóhoz csatolták a jóváhagyott feladatsoros pénzügyi tervet, illetve az összesített feladatsoros költségelszámolást.

A feladattípusú elszámolások ellenőrzése, összesítése alapján az indokolt és elfogadott többletkiadások kiutalásra kerültek, illetve a feladatelmaradások miatt jelentkező maradványok visszautalására intézkedtek. Az ÖM fejezetnél, a KüM-nél történt előirányzatok felhasználásáról készített elszámolásokat önkormányzati miniszteri jóváhagyást követően a KEKKH részére megküldték, ezek figyelembevételével készült a választás beszámolója a pénzügyi lebonyolításról.

A választás lebonyolítására **biztosított** 4100 millió Ft eredeti **előirányzat** összege **nem változott.** A KEKKH részére biztosított 3951 millió Ft előirányzatból a választási szervezet 2123 millió Ft illetve meg, a tényleges felhasználás 2110 millió Ft volt, így 13 millió Ft maradvány keletkezett. Az informatikai kiadások nélküli központi kiadás 76,3%-ra teljesült, a megtakarítás 175 millió Ft volt. Az informatikai kiadásoknál 34 millió Ft maradvány volt. Az ÖM fejezet 63 millió Ft eredeti előirányzatból nem képződött maradvány, a KüM megtakarítása 23 millió Ft volt. **A választás lebonyolítására** a KEKKH által készített elszámolás alapján **3855 millió Ft-ot fordítottak,** a teljesítés 94%-os volt, az eredeti előirányzathoz viszonyított **maradvány összege 245 millió Ft-ban** realizálódott.

¹⁶ ÖM/9014/2009. számú ügyirat

¹⁷ Az ÖM rendelet 7. § (6) bekezdése szerint „.....A KEKKH elnöke összesítő elszámolást készít a miniszter részére a szavazás napját követő 70 naptári napon belül.”

Az önkormányzati miniszter az ÖM₂ rendelet 7. § (7) bekezdésében foglaltaknak megfelelően döntött a KÜM és a RÁH-ok elszámolásának, továbbá a választás összesítő elszámolásának elfogadásáról. A KÜM elszámolását az önkormányzati miniszter a módosított előirányzathoz viszonyítva 63 millió Ft kiadás teljesítése mellett 43 millió Ft maradvánnyal elfogadta, az ÖM a maradvány fejezetek közötti rendezéséről intézkedett. A választásról készített **összesített beszámoló szerinti maradvány visszarendezésére az ÖM intézkedett**, a visszautalások megtörténtek¹⁸.

A választáson belföldön 2 918 406 fő, a külképviselőken 3373 fő vett részt. Az elszámolt kiadások és a megjelentek száma alapján az egy főre jutó kiadás belföldön 1299 Ft, külföldön 18 678 Ft volt.

4. A VÁLASZTÁSRA BIZTOSÍTOTT ELŐIRÁNYZATOK FELHASZNÁLÁSÁNAK ÉS ELSZÁMOLÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE

4.1. Az önkormányzati miniszter és a KEKKH elnöke ellenőrzési tevékenysége

Az ÖM 2010. évi ellenőrzési tervében az ÖM₂ rendelet 8. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően szabályszerűségi ellenőrzésként **a választás feladatait végrehajtó ÖM, OVI, KEKKH és a RÁH-ok ellenőrzését tervezték**. A vizsgálatra 2009. november 27-én ellenőrzési programot készítettek,

¹⁸ Az ÖM fejezet előirányzat-keret számláján az előirányzat maradványt a MÁK 2009. december 19-én írta jóvá.

az ellenőrzött szervezetek: az ÖM szervezeti egységei, a KüM, a KEKKH és három RÁH¹⁹ voltak. Az ellenőrzés célja annak megállapítása volt, hogy a választáshoz biztosított pénzeszközök szabályszerűen és célszerűen kerültek-e felhasználásra. A jelentés 2010. március 19-ig nem készült el.

A KEKKH módosított 2009. évi ellenőrzési tervében hét ellenőrzést ütemeztek, amelyek között **egy választáshoz kapcsolódó pénzügyi ellenőrzés szerepelt**. A tervezett ellenőrzés a választás pénzügyi elszámolásaira, valamint az azokhoz kapcsolódó számviteli nyilvántartásokra terjedt ki. Az éves ellenőrzési tervben foglalt ütemezésnek megfelelően, a belső ellenőrzési osztályvezető által jóváhagyott ellenőrzési program alapján folytatták le a vizsgálatot.

Az ellenőrzés megállapításai – többek között – egyes gazdasági eseményekhez kiállított számlák alaki hiányosságaira, nyilvántartási hiányosságra, a szabadságengedélyek nem megfelelő kitöltésére vonatkoztak.

Az ÖM₂ rendelet 8. § (1) bekezdése a TVI-k tekintetében **a KEKKH** számára pénzügyi ellenőrzési kötelezettséget írt elő. A KEKKH a VPIR alkalmazásával **a TVI-k elszámolásait felülvizsgálta**, az elszámolási hibákat egyeztetés után kijavították, a TVI-k elszámolásait elfogadták.

4.2. **A KüM, a HVI-k, a TVI-k és a RÁH-ok vezetői ellenőrzési tevékenysége**

A KüM eleget tett az ÖM₂ rendelet 8. § (4) bekezdésében, valamint a megállapodás₂-ban előírt, a választás kapcsán felmerült **belső ellenőrzési kötelezettségének**. A KüM Belső Ellenőrzési Osztályának vizsgálata kiterjedt a választás előkészítésével, lebonyolításával kapcsolatos feladatok végrehajtásának teljesítésére, illetve ezzel összefüggésben a KüM Igazgatás és a Külképviseletek Igazgatása alcímen a választási szakfeladaton elszámolt kiadások jogszerűségére, szabályszerűségére és dokumentáltságára. Az ellenőrzés szabályszerűnek minősítette a pénzügyi, tervezési, elszámolási és logisztikai feladatok ellátását. Az ÖM₂ rendelet 8. § (1) bekezdésének előírásának megfelelően a KüM pénzügyi elszámolásának ellenőrzését az ÖM dokumentumok alapján elvégezte.

A HVI-k és a TVI-k vezetői az ÖM₂ rendelet 8. § (3) bekezdésében előírtak szerint **a választás pénzügyi kiadásainak elszámolását és utóellenőrzését** a választási iroda egy tagjának adott megbízás útján voltak kötelesek ellátni. A HVI-k vezetői a feladattípusú elszámolás teljesítésével egy időben a KEKKH által javasolt és a TVI-k által kiadott – egységes tartalmú – tanúsítványon nyilatkoztak arról, hogy az elszámolással és az ellenőrzéssel megbízott dolgozók a kötelezettségüket teljesítették.

A TVI-k vezetői a HVI-k feladat-típusú elszámolását a VPIR rendszerbe történő feldolgozás során – az erre kijelölt dolgozók útján –, illetve a helyszínen ellenőrizték. Az ellenőrzés a feladat-típusú elszámolások számszaki ellenőrzésére, továbbá a HVI-k vezetői a választás pénzügyi, logisztikai feladatainak végre-

¹⁹ a Dél-alföldi, a Dél-dunántúli és a Közép-magyarországi Regionális Államigazgatási Hivatalok

hajtásáról készült tanúsítványon történő nyilatkozattétel teljesítésére terjedt ki. **A választás pénzügyi elszámolásának** dokumentumokon alapuló helyszíni **ellenőrzésére** ellenőrzési **programot készítettek**, amit a TVI vezetője jóváhagyott, abban meghatározták az ellenőrzés szakmai szempontrendszerét. A HVI-k vezetői díjazásának kifizetésére az ÖM₂ rendelet 4. § (4) bekezdésében előírtakat figyelembe véve a pénzügyi elszámolást követően kerülhetett sor, melyről a TVI vezetője döntött.

A TVI-k vezetői a választási iroda egy tagjának adott megbízás útján gondoskodtak a választás pénzügyi kiadásainak elszámolásáról és utóellenőrzéséről. A RÁH-ok hivatalvezetői az ÖM₂ rendelet 1. § (2) bekezdés b) pontjában foglaltak alapján a választás pénzeszközei felhasználásának ellenőrzéséről gondoskodtak. A TVI vezetők és a hivatalvezetők személyi juttatásainak kifizetésére az ÖM₂ rendelet 4. § (4) bekezdés b)-c) pontjaiban előírtaknak megfelelően a pénzügyi elszámolás elfogadását követően került sor.

5. **Az ÁSZ választással, népszavazással összefüggő előző vizsgálata során tett javaslatai végrehajtásának hasznosulása**

A 2008. március 9-én megtartott országos **ügydöntő népszavazás** lebonyolításához felhasznált pénzeszközök elszámolásának **ellenőrzéséről készített**, a 2009. évben átadott **ÁSZ jelentés** az önkormányzati miniszter részére öt javaslatot, a pénzügyminiszternek és az önkormányzati miniszternek egy közös javaslatot, továbbá a külügyminiszternek két javaslatot tartalmazott.

A javaslatok hasznosulása a következő volt:

Az önkormányzati miniszter részére tett öt javaslat hasznosítása érdekében ÖM-919/21/2009. iktató szám alatt intézkedési tervet készítettek.

Az első javaslat, mely szerint: „Intézkedjen arra, hogy a belső ellenőrzés keretében a választásokhoz, illetve a népszavazásokhoz biztosított központi források felhasználásának és elszámolásának ellenőrzése az Áht. 121/A. § (3) bekezdésében előírtaknak megfelelően, ésszerű határidőben megtörténjen” **részben hasznosult**, mivel az intézkedési tervben a választás pénzügyi lebonyolításának ellenőrzése kezdetére az önkormányzati miniszter 2009. III. negyedévet jelölte meg, ennek ellenére az ellenőrzési programot 2009. november 27-én készítették el. Az ellenőrzésről a jelentés a helyszíni ellenőrzésünk befejezéséig, 2010. március 19-ig nem készült el.

A 2-5. javaslat hasznosítására tett intézkedések teljesítési határideje „a következő általános választások pénzügyi végrehajtási rendeletének összeállításával egyidejűleg”, ezért a választásra vonatkozó 7/2009. (II. 25.) ÖM rendelet hatálybalépésének időpontja (2009. február 28.) a javaslatok hasznosítását nem tette lehetővé, a teljesítése a 2010. évi országgyűlési képviselő választások előkészítése, illetve lebonyolítása során valósulhat meg.

A pénzügyminiszternek, illetve az önkormányzati miniszternek: „gondoskodjon az országgyűlési választás kampányára biztosított központi támogatás kiutalási ha-

táridejének megállapítására és annak betarthatóságára vonatkozó ÁSZ által tett és nem teljesült javaslat végrehajtásáról". A határidők betartására és az ellenőrzési kötelezettség teljesítésére vonatkozó javaslatok a 2010. évi országgyűlési képviselő választások lebonyolítása során teljesíthetők.

A külügyminiszternek két javaslatot tettünk. Az egyik mely szerint „gondoskodik arról, hogy ne számoljanak el olyan kiadásokat (előírt festékkazetta beszerzése, ételmezési, reprezentációs kiadások) a következő választás, népszavazás során, amelyekre nem terjed ki a megállapodás, illetve nincs megállapított normatíva” hasznosult, mivel a szavazáshoz kapcsolódóan csak olyan kiadásokat számoltak el, amelyekre a fedezetet megállapodás_{2,3}-ban, illetve normatívákban biztosították.

A másik javaslatunk, mely szerint „Biztosítsa, hogy a jövőben a szavazástechnikai anyagok szállítása a 2/2008. KüM utasításnak megfelelően történjen” nem hasznosult, mert a Magyar Köztársaság külképviseletein lefolytatandó választások és népszavazás pénzügyi tervezésének, lebonyolításának, valamint elszámolásának rendjéről szóló 8/2009. (V. 20.) KüM utasítás VI. fejezet 4. pontjában továbbra is a kizárólag futárküldeményként való szállítást írták elő a szavazás technikai anyagok szállítására, ezzel szemben a gyakorlatban gyorspostai szolgáltatást vettek igénybe.

A KüM az egyeztetés során kifogásolta, hogy elmarasztaltuk KüM utasítás be nem tartása miatt. Véleménye szerint „a KüM utasításban szereplő futár útján történő szavazás technikai anyagok külképviseletekre történő kijuttatása helyett jelentős megtakarítást ért el a KüM a távoli állomáshelyek (Tokió, Szöul, stb.) esetében a gyorspostai kiszállítás megszervezésével”.

Az észrevételt azért nem tartjuk megalapozottnak, mert a 2009. évben a számvevői jelentésünket május 15-én átadtuk. Abban felhívtuk figyelmüket az utasítás és a gyakorlat eltérésére, amit az új utasítás kiadásánál megszüntethették volna. Mivel ez nem történt meg, mi továbbra is az utasítás betartását kérjük számon.

Budapest, 2010. június " 17 "

Dr. Csapodi Pál
Elnök nevében eljáró Főtitkár

Melléklet: 7 db 9 lap

Ellenőrzött szervezetek

Központi szervek

Önkormányzati Minisztérium
Külügyminisztérium
Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások
Központi Hivatala

Regionális Államigazgatási Hivatalok

Észak-magyarországi Regionális Államigazgatási
Hivatal Salgótarjáni Kirendeltsége
Dél-dunántúli Regionális Államigazgatási Hivatal
Nyugat-dunántúli Regionális Államigazgatási Hivatal
Szombathelyi Kirendeltsége
Közép-dunántúli Regionális Államigazgatási Hivatal
Veszprémi Kirendeltsége

Területi Választási Irodák (TVI)

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat
Somogy Megyei Önkormányzat

Helyi Választási Irodák (HVI)

Alsószolca város Polgármesteri Hivatala
Balatonboglár város Polgármesteri Hivatala
Bárna község Polgármesteri Hivatala
Csopak község Polgármesteri Hivatala
Dencsháza község Polgármesteri Hivatala
Dorogháza község Polgármesteri Hivatala
Egyházaskötecs község Polgármesteri Hivatala
Iharosberény község Polgármesteri Hivatala
Inke község Polgármesteri Hivatala
Juta község Polgármesteri Hivatala
Kondorfa község Polgármesteri Hivatala
Kunmadaras nagyközség Polgármesteri Hivatala
Mágocs város Polgármesteri Hivatala
Nézsza község Polgármesteri Hivatala
Nógrádszakál község Polgármesteri Hivatala
Rétság város Polgármesteri Hivatala
Sümegegyháza város Polgármesteri Hivatala
Szalánta község Polgármesteri Hivatala
Szentgotthárd város Polgármesteri Hivatala
Tarany község Polgármesteri Hivatala
Vajszló nagyközség Polgármesteri Hivatala

**A 2004. és a 2009. évi EP választások kiadásai
kiemelt előirányzatokként**

Adatok: millió Ft-ban

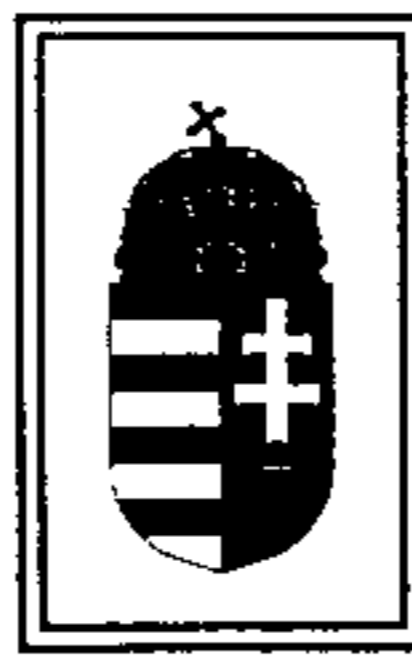
Kiemelt előirányzatok	2004. évi				2009. évi				Változás %-ban 2009./2004.		
	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesített kiadás	Eltérés (4-2=5)	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesített kiadás	Eltérés (8-6=9)	Eredeti	Módosított	Teljesített
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Személyi juttatás	858	858	809	-49	1190	1203	1147	-43	138,7	140,2	141,8
Munkaadói járulék	271	271	256	-15	372	375	356	-16	137,3	138,4	139,1
Dologi kiadás	2162	1814	1264	-898	1414	1421	1262	-152	65,4	78,3	99,8
Informatikai kiadás	1060	1068	1052	-8	1124	1101	1090	-34	106,0	103,1	103,6
Összesen	4351	4011	3381	-970	4100	4100	3855	-245	94,2	102,2	114,0

**A 2009. évi európai parlamenti képviselő választás lebonyolításához
kapcsolódó közbeszerzési eljárások**

Adatok: ezer Ft-ban

Sor- szám	Közbeszerzési eljárás tárgya	Közbeszerzési eljárás fajtája	Szerződés összege	Teljesítés összege
1.	A választási projektmenedzselési, adminisztrációs és dokumentációs szolgáltatás biztosítása a 2009. évi európai parlamenti képviselő választás előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatban.	Keretmegállapodásos eljárás, írásbeli konzultáció	139 829	140 382
2.	Minőségbiztosítási szolgáltatás a 2009. évi európai parlamenti képviselő választás előkészítése és lebonyolítása során	Keretmegállapodásos eljárás, írásbeli konzultáció	109 710	109 710
3.	A 2009. évi európai parlamenti képviselő választás lebonyolításához szükséges nyomdai termékek és szolgáltatások biztosítása	Keretmegállapodásos eljárás, írásbeli konzultáció	650 666	293 565
4.	A 2009. évi európai parlamenti képviselő választás lebonyolításához szükséges nyomdai termékek és szolgáltatások biztosítása II. (Urnacsomag többletigény)	Keretmegállapodásos eljárás, írásbeli konzultáció	14 297	14 297
5.	A 2009. évi európai parlamenti képviselő választás lebonyolításához szükséges Integrált Választási Szolgáltató Rendszer rendszertervének elkészítése, a választási szakszisztem módosítása, kifejlesztése, tesztelése, a meglévő hálózathoz és rendszerelemekhez való illesztése, és az alkalmazásokhoz közvetlenül kapcsolódó oktatási és üzemeltetési szolgáltatások nyújtása	Hirdetmény közzététele nélkül induló tárgyalásos eljárás	449 799	449 799
6.	A 2009. évi európai parlamenti képviselő választás pénzügyi-logisztikai lebonyolításához szükséges alkalmazások rendszertervének módosítása, a választási pénzügyi és választási logisztikai alkalmazások módosítása, tesztelése, a meglévő hálózathoz és rendszerelemekhez való illesztése, az alkalmazások üzemeltetése és a közvetlenül kapcsolódó szolgáltatások nyújtása.	Hirdetmény közzététele nélkül induló tárgyalásos eljárás	101 607	101 607
7.	A 2009. évi európai parlamenti képviselő választás lebonyolításához kapcsolódó hálózati infrastruktúra műszaki tervének elkészítése, módosítása, a műszaki tervnek megfelelő informatikai szolgáltatások, eszközberlet és az illetéktelen hozzáférés elleni védelmi szolgáltatás biztosítása.	Hirdetmény közzététele nélkül induló tárgyalásos eljárás	139 500	139 500
ÖSSZESEN			1 605 408	1 248 860
8.	ORACLE adatbázis-kezelő és adatfeldolgozó szoftver licencek	Központosított közbeszerzés	4 060	4 060
9.	Szerkesztőségi szerver beszerzése	Központosított közbeszerzés	1 262	1 262

Sor- szám	Közbeszerzési eljárás tárgya	Közbeszerzési eljárás fajtája	Szerződés összege	Teljesítés összege
MINDÖSSZESEN			1 610 730	1 254 182

ÖNKORMÁNYZATI MINISZTER

Iktatószám: ÖM/4231/6/2010.(1)

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK	
ÜGYVITELI IRODA	
03783/2010	
Érk.:	MAY 21 2010
Iktatószám:	V-3001-35/2010.
Melléklet:

Dr. Csapodi Pál úrnak
főtitkár
Állami Számvevőszék

B u d a p e s t

Tisztelt Főtitkár Úr!

Hivatkozva a 2010. május 11-én kelt levele mellékleteként megküldött, a 2009. június 7-én megtartott Európai Parlament tagjai választásának lebonyolításához felhasznált pénzeszközök elszámolásának ellenőrzéséről készített Jelentés tervezetére észrevételeink az alábbiak.

Amint azt korábban Államtitkár Úr is jelezte, a jelentés az ÁSZ-ra jellemző magas szintű alapossággal fogalmazta meg a kapcsolatos feladatellátást és a fellelt problémákat egyaránt. Köszönettel vettem tudomásul, hogy korábbi észrevételeinket, érveinket mérlegelték, egy részét elfogadták. Néhány megállapítás, javaslat esetében azonban úgy gondolom, hogy a jelentés teljesebb képet adna, ha azt észrevételeim alapján kiegészítenék.

A jelentés egyik megállapítása, hogy az ÖM ellenőrzési jelentés 2010. március 19-ig nem készült el. Dr. Lóránt Zoltán főigazgató úr válaszában azzal indokolja, hogy nem fogadták el ezen megállapításra tett észrevételünket, hogy az Önök kérésére 2010. április 08-án megküldött jelentéstervezet dátuma 2010. március 31. volt.

Az ellenőrzés végrehajtását keret jelleggel – amint az Önök előtt is ismert – a 193/2003. (XI. 26.) Korm. rendelet, valamint a minisztérium belső ellenőrzési kézikönyve szabályozza. Az ellenőrzési jelentés tervezetét – az ÁSZ-hoz hasonlóan – mi is több körben egyeztetjük. (Az első tervezetet munkatársának, Dér Géza úrnak 2010. február 08-án megküldtük.) Az átdolgozást követően a jelentés tervezet értelemszerűen új dátumot kap. (Önök esetében is az Államtitkár Úr részére megküldött tervezet 2010. áprilisi dátumú, a részemre megküldött pedig 2010. május 11-i keltezésű.) Az említett jogszabály alapján az ellenőrzési jelentés csak akkor készül el, amikor a részletesen szabályozott egyeztetési folyamat lezárul, azaz a hivatalos észrevételeket követően megtörténik az egyeztető megbeszélés és az alapján a vizsgálatvezető dönt az észrevételek elfogadásáról, vagy elutasításáról. A jogszabály szerint az így lezárt vizsgálat után készülhet el az ellenőrzési jelentés, ezt megelőzően jelentéstervezetnek minősül az anyag. Tényszerű tehát az Önök megállapítása, azonban nem teljes körű. Tájékoztatom Főtitkár urat, hogy a minisztérium ellenőrzési jelentése időközben elkészült, azt részemre 2010. május 12-én felterjesztették.

Az önkormányzati miniszter részére tett 3. számú javaslatához – mely előírja, hogy a választási feladat ellátásához a céljuttatás összege a tényleges többletmunka alapján kerüljön kifizetésre – az alábbi észrevételt teszem.

Ahogy dr. Lóránt Zoltán főigazgató úr 2010. május 10-én kelt levelében is elismeri, egy választás lebonyolítása során az OVI tagjainak munkaterhelése jelentősen meghaladja egy átlagos köztisztviselő terhelését. Ez a terhelés természetesen nem csak az OVI szintjén jelenik meg, hanem a választásban közreműködő valamennyi szervnél.

A jelentés tervezetében foglaltak szakmai megállapításait nem vitatva engedje meg, hogy további érvekkel támasszam alá a célfeladat és céljuttatás rendszerével szemben tett észrevételeit. A választás lebonyolítása olyan jelentős többletterheléssel jár, amely a napi 8 órás tevékenységet több hónapra keresztül jelentősen, esetenként kétszeresen is meghaladja. Ez a „túlmunka” a közigazgatáson belül pénzbeli megváltással nem ellentételezhető, hanem kizárólag szabadidő megváltás adható. Azonban a választások lebonyolításán kívüli időszak is olyan állandó munkaterheléssel – gyakran túlmunkaterheléssel – jár, amely mellett a Ktv. szerint megillető szabadság kivételére sem nyílik lehetőség. Ennél fogva a többletmunka során felhalmozódó túlmunka szabadidő megváltással történő ellentételezése nem oldható meg. E körülményeket természetesen csak súlyosbította, hogy az elmúlt években a választásigazgatásban folyamatosan csökkent a munkatársak száma.

Amint az a helyzet az ÁSZ előtt is ismert az elmúlt közel 10 éves időszakban egy olyan év (2005.) volt, amikor nem került sor valamilyen általános választásra, népszavazásra. Az ebből eredő, a központi választási igazgatásban jelenlévő folyamatos terhelés, stressz és szellemi igénybevétel (éjszakába nyúló munkavégzés, naptári napok szerinti hétfégi munkavégzés és ügyelet) nagyságát is jelzi, hogy az utóbbi 10 évben ezen a területen a fluktuáció mintegy 60 fő. A köztisztviselők többsége igen nehezen alkalmazkodik, az állandó készenlét és folyamatos rendelkezésre állás követelményéhez, a munka melletti egyéb szabadidős és családi programok állandó kiszámíthatatlanságához.

Mindezekre figyelemmel az ezen a területen nyújtott teljesítményt indokolt a választásokért felelős miniszternek szem előtt tartania, és a közigazgatásban is megjelent teljesítményértékelés rendszeréhez igazodva azt ellentételeznie.

Kérem a jelentés összeállítása során észrevételeink szíves figyelembevételét.

Budapest, 2010. május „20”

Tisztelettel:

Varga Zoltán

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

FŐTITKÁR

Ikt.szám: V-3001-36/2010.

Dr. Navracsics Tibor úr
miniszterelnök-helyettes

Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium

Budapest

Tisztelt Miniszterelnök-helyettes Úr!

A 2009. június 7-én megtartott Európa Parlament tagjai választásának lebonyolításához felhasznált pénzeszközök elszámolásának ellenőrzéséről szóló számvevőszéki jelentésre Varga Zoltán önkormányzati miniszter a törvényi határidőn belül észrevételt tett a vizsgálat egyes megállapításaira.

Miniszter Úr levelében kiegészítette a választással kapcsolatos pénzügyi ellenőrzésről tett azon megállapításunkat, hogy 2010. március 19-ig nem készült el a jelentés azzal: 2010. május 12-én az elkészült jelentést felterjesztették. A kiegészítést köszönjük.

Miniszter Úr vitatta azon javaslatunkat, hogy a választási feladat ellátásához a céljutalom összege a tényleges többletmunka alapján kerüljön kifizetésre. Nem vitatjuk az észrevételében megfogalmazott tényt, hogy a választási időszakban a zökkenőmentes lebonyolítás érdekében az ezzel foglalkozók fokozott munkavégzésére van szükség, ugyanakkor megállapítottuk, hogy az OVI vezetője munkaköri leírása 25 pontjából 18 kapcsolódott a választás előkészítéséhez és lebonyolításához, azaz célfeladatként a munkaköri leírásban is megjelöltek határoztak meg. A céljutalom összegének megállapításánál figyelmen kívül hagyták, hogy a feladatok a munkaköri leírásban is szerepeltek, így a többhavi illetménynek megfelelő céljutalom nem volt arányban az elvégzett többletmunkával, illetve a közsférát érintő takarékosági intézkedésekkel.

Kérem a fentiek szíves tudomásulvételét!

Budapest, 2010. június "27".

Tisztelettel:

Főttitkár

Dr. Csapodi Pál

Elnök nevében eljáró Főttitkár

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK ÜGYVITELI IRODA	
04006/2010	
Érk.:	JUN - 1 2010
Iktatószám:	V-3001-37/2010
Melléklet:	

6 számú melléklet
a V-3001/2010. számú jelentéshez

Dr. Csapodi Pál úr részére
Főtitkár

Iktatószám: 7336/Adm/KüM/2010

Állami Számvevőszék
I. Igazgatóság

Budapest

Tárgy: Észrevételek az EP választás ellenőrzési jegyzőkönyvéhez

Tisztelt Csapodi Úr!

A 2009. június 7-én megtartott Európa Parlament tagjai választásának lebonyolításához felhasznált pénzeszközök elszámolásának ellenőrzéséről készített V-3001-34/2010. ikt. számú jelentésüket köszönettel megkaptuk és ahhoz az Állami Számvevőszékről szóló tv. 25. § 1) bekezdés alapján az alábbi észrevételeket tesszük.

A jelentés több helyen (I. Összegző megállapítások, következtetések, javaslatok – 7. és 12. oldal; II. Részletes megállapítások 1.2 pont – 17. oldal) megalapozatlannak állítja be a KüM által készített költségtervet, illetve ez alapján az előirányzat átcsoportosítási megállapodásokban biztosított fedezet összegét.

Az ellenőrzés során is jelzett kockázati tényezők és pontosan nem felmérhető adatok esetében azt az elvet igyekeztünk követni, hogy a szavazást minden körülmények között le kell bonyolítani, melyhez a költségek fedezete rendelkezésre kell, hogy álljon. A külképviseleti szavazás esetében a terv- és tényadatok közötti jelentős eltérést az okozta, hogy ezen kritikus pontokon a körülmények sorra az alacsonyabb költségeket eredményező irányban alakultak:

- A világgazdasági válság idején a devizában jelentkező kiadások az árfolyammozgások miatt nehezen tervezhetőek, a szavazás idején azonban a tervezés és a kiadások felmerülése közötti időszakban mind az euró, mind az amerikai dollár árfolyama jelentősen (10-15%-kal) csökkent.
- Az informatikai eszközök állapotának felmérése a költségterv benyújtását követően fejeződött be, a 2008. évi népszavazás adataiból kiindulva a vártnál jóval kevesebb állomáshely szorult nyomtatók, tonerek és egyéb kellékanyagok beszerzésére, cseréjére, javítására. A megelőző évhez képest 7,1 millió Ft volt a kiadáscsökkenés.
- A repülőjegyek áránál kiemelkedően fontos tényező a foglalás ideje, amely 2009-ben a korábbi évekhez képest jóval hamarabb kezdődhetett el. Így a 2008. évi költségekhez képest sok esetben jelentős megtakarítást sikerült elérni, ez azonban csak a tervezés lezárultát követően vált ismertté.
- A tervezés 100 külképviseletet vett számításba, melyből öt nagykövetségen végül nem került sor választásra, mivel nem jelentkezett be egy állampolgár sem a szavazásra. Ezen állomáshelyek várt költsége 5,5 millió Ft volt.

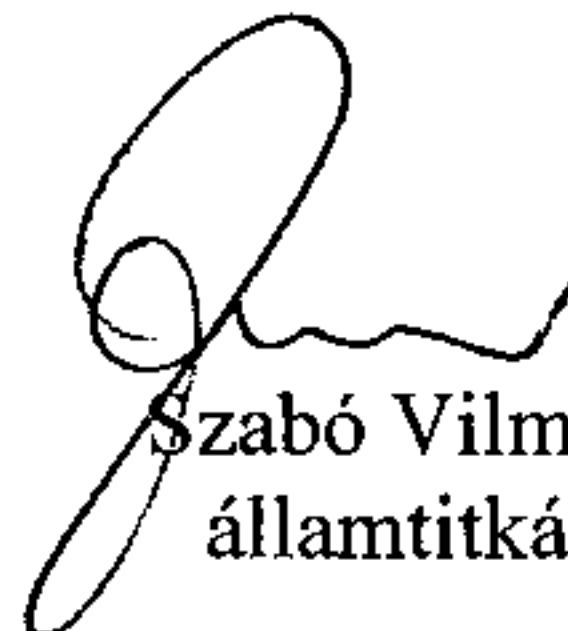
A Külügyminisztérium igyekezett a korábbi évek tapasztalatával párhuzamosan az aktuális ismereteket is figyelembe venni a tervezés során, ugyanakkor a nem várt kiadásokra 10,8 millió Ft került elkülönítésre, melynek felhasználhatóságát a megállapodásokban rögzített - feladatok közötti - átcsoportosítási lehetőség biztosította. Ennek magyarázata, hogy a Külügyminisztérium a legtöbb esetben nem rendelkezik olyan szervezéstechnikai alternatívákkal az esetleges nem várt körülmények bekövetkezése esetén, melyek az eredetihez hasonló költségekkel megvalósíthatóak lennének. Példaként említhetjük az elmúlt időszakot, az izlandi vulkánkitörés repülőjegyek árára vagy az euró-övezeti válság árfolyamra gyakorolt hatását, amelyhez hasonló tényezők a külképviseleti választások kiadásait pár nap leforgása alatt jelentősen megváltoztathatják. A 2009. évi EP választás esetében a tervezés tehát álláspontunk szerint nem megalapozatlan volt, hanem a kockázatok kezelésére szükségzerű mértékben tartalékokat tartalmazott. A lebonyolítás során foganatosított költségcsökkentő intézkedések és a körülmények kedvező alakulása eredményezte a felhasználás tervezettől való jelentős elmaradását.

Ahogy azt 5641/Adm/KüM/2010. ikt. számú levelünkben már jeleztük, a szavazástechnikai anyagok kiszállításánál – mivel biztonsági szempontból sem merült fel kockázati tényező – elsősorban költséghatékonysági okokból született döntés a gyorspostai úton történő szállításról. Észrevételünket az ÁSZ nem tartja megalapozottnak (33. oldal) arra hivatkozva, hogy tavalyi jelentésüket 2009. május 15-én átadták. Ezzel kapcsolatban megjegyezzük, hogy a Magyar Köztársaság külképviseletein lefolytatandó választások és népszavazás pénzügyi tervezésének, lebonyolításának, valamint elszámolásának rendjéről szóló 8/2009. (V. 20.) KüM utasítás tervezete jóval hatályba lépése előtt véglegesítésre került, így már nem volt lehetőség az Állami Számvevőszék észrevételeinek beépítésére. A javaslat 2010. évben hasznosult azáltal, hogy az országgyűlési képviselők általános választása külképviseleti lebonyolítása kapcsán kötött ÖM-KüM megállapodás a gyorspostai szolgáltatás igénybevételének lehetőségét kifejezetten tartalmazza.

Kérem észrevételeink szíves figyelembe vételét.

Budapest, 2010. május 18.

Üdvözlettel:

Szabó Vilmos
államtitkár

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KÜLÜGYMINISZTERIUMA
Ministry for Foreign Affairs of the Republic of Hungary

**ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK**

FŐTITKÁR

Ikt.szám: V-3001-38/2010.

Dr. Martonyi János úr
miniszter

Külügyminisztérium

Budapest

Tisztelt Miniszter Úr!

A 2009. június 7-én megtartott Európa Parlament tagjai választásának lebonyolításához felhasznált pénzeszközök elszámolásának ellenőrzéséről szóló számvevőszéki jelentésre Szabó Vilmos államtitkár a törvényi határidőn belül észrevételt tett, amelyben véleménykülönbségét fejezte ki a vizsgálat megállapításaival kapcsolatban.

Sajnálom, hogy a KüM költségtervével és az előirányzat átcsoportosítással kapcsolatos észrevételt csak a miniszteri egyeztetés során tették meg és nem a számvevői jelentés, illetve a számvevőszéki jelentéstervezet egyeztetésekor. Jelentésünkben nem a KüM választás lebonyolításához készített költségtervének, hanem a 20 millió Ft előirányzat átcsoportosításnak a megalapozottságát vitattuk. A 43 millió Ft-os maradvány bizonyítja az Állami Számvevőszék megállapításának helyességét: a 20 millió Ft előirányzat átcsoportosítására nem volt szükség a feladat ellátásához.

A szavazástechnikai anyagok szállítására vonatkozó szabályozásukkal kapcsolatos kiegészítés nem cáfolja megállapításunkat, hogy a 2009. évben a feladat ellátása során a miniszteri utasítást nem tartották be.

Kérem a fentiek szíves tudomásulvételét!

Budapest, 2010. június " *af* ".

Tisztelettel:

[Handwritten signature]
Dr. Csapodi Pál
Elnök nevében eljáró Főtitkár